

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΤΕΤΟΣ 20°

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 168

ΔΗΜΙΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΑΛΑΝΤΑΡΤΣ - ΚΟΥΝΤΟΥΡΟΝ

(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούνται τα μέλη της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καταστατικού, στην Τακτική Γενική Συνέλευση που θα γίνει στο Πνευματικό Κέντρο της Λέσχης στο Πανόραμα (Λ. Πορφύρα 1), την Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2008 από ώρα 11:00 π.μ., με τα εξής θέματα ημερήσιας διάταξης:

- 1) Απολογισμός πεπραγμένων 2007, προϋπολογισμός και προγραμματισμός έργου 2008.
- 2) Η μη επιστροφή κειμηλίων της Ε.Λ.Β. από τον κ. Θεοδωρίδη Αδάμ.
- 3) Πρόταση του Δ.Σ. ανακήρυξης του τέως Προέδρου κ. Ιωάννη Μελετίδη ως επίτιμου Προέδρου της Ε.Λ.Β..
- 4) Πρόταση του Δ.Σ. για αποχώρηση από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων.

Παρακαλείσθε να προσέλθετε εγκαίρως περί ώρα 10:30 π.μ., προκειμένου να συμπληρωθεί πριν την έναρξη η απαιτούμενη απαρτία και να αποφευχθεί η επανάληψη της διαδικασίας, καθώς και να τεθούν προς συζήτηση τυχόν θέματα προ ημερησίας διάταξης. Η παρουσία, καθώς και η τακτοποίηση των οικονομικών σας εκκρεμοτήτων κρίνεται απαραίτητη.

Αν δεν υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη Κυριακή 27 Ιανουαρίου, την ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο και με τα ίδια θέματα.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος Η Γ. Γραμματέας
Λάζαρος Ζευγαρόπουλος Κυριακή Πουλτίδου-Μπουζίνη

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

TEDESCO® A.E.

- ✓ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
- ✓ ΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΕΣ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΡΤΕΣ
- ✓ ΚΟΥΖΙΝΕΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ: ΑΣΩΜΑΤΑ ΒΕΡΟΙΑΣ, Τ.Κ. 59100 ΤΗΛ. 23310 91524 FAX: 23310 91200
ΕΚΘΕΣΗ: Ν.Π.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ - ΝΑΟΥΣΑΣ, ΤΗΛ. 23310 70820-62261 FAX: 23310 67016
Web page: www.tedesco.gr, e-mail: tedesco@hol.gr

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Ιδιωτικό ΚΤΕΟ Βέροιας
κάνει την υποχρέωση επιθυμία
http://www.kteover.gr

36 € ο έλεγχος δωρεάν ο επανέλεγχος ... απλά πράγματα

ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ
τηλ. 23310 43333
Ιδιοκτήτρια: Α. Μαυρίδης - Α. Ψάρρας Ο.Ε.

Ο έλεγχος επανέλεγχος πραγματοποιείται αφού ληφθεί από το ΚΤΕΟ ΒΕΡΟΙΑΣ - Ελεγχος, φρεσών, 31 €

Αναβίωσε το έθιμο των Μωμόγερων

Σελίδες 6 - 7

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο στην Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος

ΣΕΛΙΔΑ 12

Πραγματοποιήθηκε η Συνάντηση Νέων της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας

ΣΕΛΙΔΑ 4

ΑΝΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΕΣ...

«Για να φτάσουν οι Αργοναύτες στα παράλια του Ευξείνου Πόντου, έπρεπε να περάσουν υποχρεωτικά ανάμεσα από τις τρομακτικές και αδιαπέραστες μέχρι τότε Συμπληγάδες Πέτρες. Ένα περιστέρι, σύμβολο Ειρήνης και Πολιτισμού, προπορεύθηκε και τους έδειξε τον τρόπο...»

Γράφει ο Λάζαρος Κουμπουλίδης,
Διευθυντής του «Αργοναύτη»
kouboulidis@yahoo.gr

ΤΟ «ΑΒΑΤΟΝ» ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ

«Τιμούμε και στηρίζουμε το έργο και την προσφορά του Σωματείου και του Ιδρύματος «Παναγία Σουμελά». Οιαδήποτε άλλη ενασχόληση και εμπλοκή συμπατριω-

Συνέχεια στη σελ. 3

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

marmaron

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Α.& Α. Ο.Ε.

ΕΞΟΡΥΞΗ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΑΡΜΑΡΟΥ &
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΕΤΡΩΜΑΤΩΝ

3ο χλμ. Βέροιας- Μακροχωρίου
Τηλ.: 2331062816 - Fax: 2331024533
Email: marmaron@otenet.gr
www.marmaron.gr

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

GERMANOS

σας συνδέει με την τεχνολογία

βόλτα στο GERMANO!

Βέροια, Μητροπόλεως 38, Τηλ: 23310 71041

Λαογραφικά

Επιμέλεια του πρώην Διευθυντή του «Αργοναύτη», κ. ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΛΕΤΙΔΗ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1) Ο Καπράντ'ς

Ο Καπράντ'ς επούλεν βούτερον 'ς οαπίτια. Ερώτεσεν ατόν τη Λαζαρίδη η Ελένη: «Χρήστο, με το βούτερον ντο πουλείς, εβγάλ' τα'ς τα έξοδα σ'»

«Δόξα τον Θεόν» είπεν ο Καπράντ'ς. «Εννέα κορόσια αγοράζω την οκάν, οκτώ πουλώ ατο και το σπίτι μ' άμον αγάς κετζινεύω.

2) Και τρανός θα έτον!

Σ' σην Κρώμ' τα παιδιά τη Χατζηλία έπαιζαν έπαιζαν 'ς σην σταν απές, μίαν με τον σκύλον μίαν με την κάταν και ο κύρ' τ'ς ατούν ίνς ατ' αδά κι' απάν ερίφ'ς έτον, έτον εξαπλωμένος'ς σην σάνκαν κεκά.

Γ' έναν το παιδόπον ελέπ' τον κύρν' αθε εξαπλωμένον και λέει τ' άλλον το παιδί: «Εξέρ' τ'ς να εγίνουτον σκύλος και τρανός θα έτον».

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

- 1) άγλωσος = άλαλος, μουγγός
- 2) αγναίος = παράδοξος, περίεργος
- 3) αγνωσία = ανοησία, απερισκεψία
- 4) αγραίω = γίνομαι άγριος
- 5) αγράνεμος = εφοδρός άνεμος
- 6) αγριώνω = κάνω τον άγριο
- 7) αγροαλώ = φωνάζω άγρια
- 8) αδά άνθεν = εδώ προς άνω
- 9) αδά αφκά = εδώ από κάτω
- 10) αδά έμπρου = εδώ εμπρός
- 11) αδά έξου = εδώ έξω

- 12) αδά κάθεν = εδώ κάτω
- 13) αδαμερέαν = εδώ μεριά
- 14) αδαπάγκαικα = εδώ επάνω
- 15) αδαπέραν = εδώ απέναντι

ΣΚΟΠΟΙ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Ψηλά ρασά και πράσινα
Δεντρόπα φυλωμένα
Κλείστεν κα τα κλαδόπα σουν
Και κλάψ'τεν για εμέναν.

Να σαν εσάς ψηλά ρασά,
Πάντα χλωροφοράτεν
Διαβαίν'νε χρόνια και καιροί
Καμίαν κι γεράτεν.

Ο ΜΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ ΑΕΤΟΣ

... η Ρωμανία μί αν περ-
βεν ανθί και φέρει μί αλό...

Όταν αυτοκράτορας της Τραπεζούντας ήταν ο Ιωάννης Κομνηνός, συναντήθηκε με τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου βασιλείο, συμφώνησαν όπως η Βυζαντινή αυτοκρατορία να έχει ως έμβλημα το Δικέφαλο αετό, η δε αυτοκρατορία των Κομνηνών το Μονοκέφαλο αετό και να ονομάζεται 'Αυτοκρατορία του Πόντου και πάσης Ιβηρίας'.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Ίντσαν κ' εχάρεν την αυγήν ουδέ το μεσημέρι.
- Γι' εθέμεσεν κ' απέθανεν σην γη χαράν εποίκεν.
- Εγώ πουλώ σε κόρη μου ας κλαίει που θ' αγοράει σε.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

- Έναν τάσ' βούτορον όλεν τον κόσμον αλείφ' (ένα πιάτο βούτορο, όλο τον κόσμο αλείφει).
- Δεν' ατα τρεχνε, λύν' ατα στέκ'νε (τα δένω τρέχουν, τα λύνω στέκονται).
- Θέκ' ατο ανάσκελα κι εφτάω τη δουλεία μ' (το βάζω ανάσκελα και κάνω τη δουλειά μου).
- Δί' κλαδία και φύλλα κι δί (βγάζει κλαδιά, αλλά φύλλα δεν δίνει).
- Ο πάππον μ' ο χιλιόχρονος με τα σαράντα εμπάλια (ο παππούς μου ο χιλιόχρονος με τα σαράντα μπαλώματα)
- Το πόι μ' εχωρεί, το κεφάλι μ' κ' εχωρεί (το μπόι μου χωράει, το κεφάλι μου δε χωράει)

ΓΛΩΣΣΙΚΑ

Το ιωνικό -η, προφέρεται σαν -ε, όπως άκλερος αντί άκληρος, νύφε αντί νύφη κ.λ.π.
Το ιωνικό -σ αντί του -τ της Αττικής, όπως κοσάρα αντί κότα, σέυτελο αντί τεύτλο.
Τα υποκοριστικά κατά άνόνα έχουν κατάληξη -όπον, όπως παιδόπον αντί παιδί, εγκλησόπον αντί εγκλησία.
Τα θηλυκά ουσιαστικά που δηλώνουν πράγματα ή ζώα, κλίνονται στον πληθυντικό με το ουδέτερο άρθρο -τα, όπως η κοσάρα- τα κοσάρας, η εικόνα- τα εικόνας κ.λ.π.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ ΤΟΥ ΑΓ. ΕΥΓΕΝΙΟΥ

«Τραπεζούντος τον γόνον και θερμόν αντιλήπτορα και των πάντων Δεσπότου στρατιωτήν περιόξαν, Ευγένιον τον μέγαν ΑΟλητήν, τιμήδωμεν εν ύμνους οι πιστοί, από πάσης γαρ λυτρούται επιφοράς, τους πίστει ανακράζοντας, δόξα τω δεδωκότι σοι ισχύν, δόξα τω σε στεφανώσαντι, δόξα τω ενεργούντι δια σου, πάσιν ίάματα».
Σημ.: Από την ιερά ακολουθία του Πόντιου αγίου Ευγενίου.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας σας προσκαλεί στη συνάντηση των μελών και των φίλων της, που θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 9 Φεβρουαρίου στις 6 το απόγευμα. Θα βρεθούμε στο πνευματικό - πολιτιστικό κέντρο μας, Λ. Πορφύρα 1 στο Πανόραμα.
Τιμή πρόσκλησης 15 € - Παιδιά έως 12 ετών 10 €
Περιλαμβάνει πλήρες μενού και απεριόριστο ποτό.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε την κ. Νεοφύτου Ανδρούλα για τη δωρεά 9 θρανίων και ενός πίνακα στο Σύλλογό μας.
Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Β.

ΕΦΤΑΣΕ ΑΙΣΙΩΣ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΣΙΕΣ
ΧΙΛΙΑΔΕΣ (200.000) ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ
Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.
www.elverias.gr

ΡΑΔΙΟ «ΑΚΡΙΤΕΣ» 102,3 FM

Κάθε Παρασκευή μετά της 22:00 έως της 24:00,
ακούτε την εκπομπή:
«ΕΝΤΑΜΑΝ ΜΕ ΤΟΝ ΦΕΓΓΟΝ»
που επιμελείται και παρουσιάζει
ο Χρήστον ασον Άραχον.

Τηλ επικοινων.: (0030)2310- 608600, (0030)2310- 608400
e-mail: radio@akritestoupontou.gr
και ζωντανά στο ίντερνετ: www.akritestoupontou.gr

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ

ΣΤΗΝ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟ

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας στα πλαίσια συλλογής λαογραφικού υλικού, εδώ και 3 χρόνια πραγματοποιεί καταγραφές ποντιών Α' γενιάς (γεννηθέντες στον ιστορικό Πόντο) αλλά και πόντιους Β' γενιάς που ομιλούν πολύ καλά την ποντιακή διάλεκτο.
Όσοι επιθυμούν να βοηθήσουν με τις συνεντεύξεις τους στη συλλογή πολύτιμων πληροφοριών, μπορούν να επικοινωνήσουν στα τηλέφωνα της Ε.Λ.Β. 23310- 72060 και 23310- 28356 (fax), καθημερινά από τις 10:00 έως τις 14:00.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ»

- Οι στήλες του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ» είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του.
- Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται, αν είναι δυνατόν, δακτυλογραφημένες.
- Χειρόγραφα, δημοσιευμένα ή όχι, δεν επιστρέφονται.

Ακούτε την εκπομπή της Ε.Λ.Β.
στους 97,8 fm Ράδιο Αλεξάνδρεια
Κάθε Τετάρτη από 20:00 έως 22:00
με τον Μελέτη Σιομανίδη
Τηλ. εκπομπής: 23330 27535

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ 4447/ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Λάμπρου Πορφύρα 1 – Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356
Βέροια – Τ.Κ. 59100
Email: eflever@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ Θ. ΚΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

Δικηγόρος
Πλατεία Πλατάνων 2
Βέροια – Τ.Κ. 59100
Τηλ.: 23310 21703
Fax: 23310 21704
Email: kouboulidis@yahoo.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 10,00 ευρώ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ"
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ 194 ΒΕΡΟΙΑ - ΤΗΛ. / FAX 23310 72236

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ - Λ. Πορφύρα 1
59100 ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 4447

ΓΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

Συντάξει ο Ιωάννης Μελετιδής

Τα κύρια γυναικεία ποντιακά ονόματα, μπήκαν στην ομιλία σε διάφορες εποχές (αρχαία, μεσαιωνική, νεότερη).

Στη λαϊκή γλώσσα, από το πρωτότυπο όνομα των γυναικών και με την προσθήκη της μεσαιωνικής κατάληξης -ίτζα, σχηματίστηκαν τα υποκοριστικά (χαϊδευτικά), όπως Ελένη- Ελενίτσα. Ακόμη, από το κύριο όνομα του άντρα ή του οικογενειακό του άντρα σχηματίστηκαν τα λεγόμενα ανδρωνυμικά, όπως Παννίνα- είναι η γυναίκα του Γιάννη. Επίσης υπάρχουν και άλλες κατηγορίες, όπως μεγεθυντικά, εθνικά ή πατριδωνυμικά.

Το παρόν σημείωμα, αφιερώνεται στη σεβαστή μνήμη των αιμινήστων συμπατριωτών μας, Στάθη (Γεροστάθη) Αθανασιάδη, δασκάλου στην Καστανιά Βέροιας και Νίκου Σιδηρόπουλου, συμβολαίογράφου στη Βέροια, στους πρώτοι (στη Βέροια) ασχολήθηκαν συστηματικά με την καταξιωμένη τέχνη τους με τα "Γλωσσικά του Πόντου".

Παρατίθεται παρακάτω σχετικός πίνακας, με μερικά γνωστά ονόματα, με κάποια επιφύλαξη για ορισμένα, από πλευράς προέλευσης.

Κλασικά ή κύρια	Υποκοριστικά (χαϊδευτικά) ή ανδρωνυμικά	Προέλευση
Αγάπη	Αγαπίτσα	από την κοινή ελληνική
Αγγελική	Αγγελίτσα, Αγγέλα	από το Αγγελική
Αθηνά	Ανθηνίτσα	από το αρχ. Αθηνά
Αλέξανδρα	Αλεξανδρίτσα	από τον Αλέξανδρο
Αναστασία	Αναστασίτσα, Ναστασία	από το εκκλ. Αναστασία
Ανατολή	Ανατολίτσα, Τόλη	από το εκκλ. Ανατολή
Ανθή	Ανθίτσα	από το μεσ. Ανθούσα
Αννα	Αννίτσα, Αννέτα	από το εκκλ. Άννα
Αργυρώ	Αργυρίτσα, Αργυρή, Αργύρα	από το μεσ. Αργυρία
Αφροδίτη	Αφροδίτσα, Άφρω	από το αρχ. Αφροδίτη
Αυγή	Αυγιτσα	από το επίθ. διαυγής
Βαρβάρα	Βαρβαρίτσα, Βάρβαρα	από το εκκλ. Βαρβάρα
Βασιλική	Βασιλίτσα, Βάσω	από την κοινή
Βεσημανή	Γεμανή	από το εκκλ. Γεθημανή
Δέσποινα	Δεσποινή, Ποινή, Ποινίκα	από το εκκλ. Δέσποινα
Ειρήνη	Ειρηνίτσα	από την κοινή
Ελένη	Ελενίτσα, Ελένε	από το αρχ. Ελένη
Ελισάβετ	Λισάφ	από το εκκλ. Ελισάβετ
Ελπίδα	Ελπιδίτσα	από την κοινή
Ευανθία	Ευανθίτσα	από το αρχ. Ευανθία
Ευγενία	Ευγενίτσα, Ευγενή	από το εκκλ. Ευγενία
Ευδοκία	Ευδοκίτσα	από το μεσ. Ευδοκία
Ευσεβία	Ευσεβίτσα	από το εκκλ. Ευσεβία
Ευτυχία	Ευτυχίτσα, Ευτυχί	από την κοινή
Ευθυμία	Θυμίτσα, Θυμία	από το εκκλ. Ευθυμία
Ζωή	Ζωίτσα	από την κοινή
Θεοφανή	Θεοφανίτσα, Φανή	από το μεσ. Θεοφανώ
Θεοδοσία	Θεοδοσίτσα	από το μεσ. Θεοδοσία
Θεοδώρα	Θοδωρίτσα, Θεοδώρα	από το μεσ. Θεοδώρα
Καλλιόπη	Καλλιπιτσα, Κάλλη	από το αρχ. Καλλιόπη
Καρτερή	Καρτερίτσα	από το μεσ. Καρτερία
Κυριακή	Κερεκίτσα, Κερεκή	από το Κυριακή
Λητώ	Λίτα	από το αρχ. Λητώ
Μαγδαληνή	Μάγδα	από το εκκλ. Μαγδαληνή
Μαρία	Μαρίτσα, Μαρίκα	από το εκκλ. Μαρία
Μελπομένη	Μέλη, Μέλω	από το αρχ. Μελπομένη
Μυροφόρα	Μυροφορίτσα	από το εκκλ. Μυροφόρα
Ξανθίππη	Ξανθούλα, Ξάνθη	από το αρχ. Ξανθίππη
Ουρανία	Ουρανίτσα	από το αρχ. Ουρανία
Παρασκευή	Παρασκευαίτσα	από το εκκλ. Παρασκευή
Παρθένα	Παρθενίτσα	από το εκκλ. Παρθένος
Πελαγία	Πελαγιτσα	από το εκκλ. Πελαγία
Πηνελόπη	Πηνελοπίτσα, Πηγί	από το αρχ. Πηνελόπη
Ραχήλ	Ραχηλίτσα, Ραχήλα	από το εκκλ. Ραχήλ
Ρωξάνη	Ρωξανίτσα, Ρωξάνα	από το αρχ. Ρωξάνη
Σουμέλα	Συμέλα	από τη μονή Σουμελά
Σουσάνα	Σουσανίτσα	από το μεσ. Σωσάνη
Σοφία	Σοφίτσα, Σόφη, Τσόφα	από την κοινή
Σώνα	Σωνίτσα	από το τοπικό Σιών
Φροσύνη	Φροσυνίτσα	από το αρχ. Ευφροσύνη
Φωτεινή	Φωτεινίτσα	από το φωτεινός
Χαρίκλεια	Χαρικλίτσα, Χαρίκλη	από το αρχ. Χαρίκλεια

ΑΝΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΜΠΛΗΓΑΔΕΣ...

Συνέχεια από την 1η σελίδα

τών μας με τα διοικητικά του Ιδρύματος δεν ξεκινά από αγαθές προθέσεις, βλάπτει δε γενικότερα όχι μόνο το έργο του Ιδρύματος αλλά και τα ποντιακά ζητήματα που πρέπει ενωμένοι να αντιμετωπίσουμε. Για όλα τα Σωματεία υπάρχει το Κοινό των Ποντίων και εκεί υπάρχει ανοιχτό βήμα για όλους. Παραπέμπουμε τον κάθε ενδιαφερόμενο στην επιστολή-παρέμβαση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών & Πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλου της οποίας το περιεχόμενο έβαλε τα πράγματα στη θέση τους, έτσι ώστε η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, μετά από εισήγηση του οικείου Μητροπολίτου Βεροίας Ναούσης & Καμπανίας κ.κ. Παντελεήμονα προέβη στον διορισμό του Νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, διορισμός ο οποίος δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ. Τιμούμε την μνήμη του Φίλωνα Κτενίδη, Παναγιώτη Τανιμανίδη και συμπαριστάμεθα στο έργο των Δ.Σ. του Σωματείου και του Ιδρύματος.»

Και να που η «οιαδήποτε ενασχόληση και εμπλοκή με τα διοικητικά του Ιδρύματος» χαρακτηρίζεται ως προερχόμενη «εκ του πονηρού»...

Και να που ο δημοκρατικός διάλογος και η κατάθεση ουσιαστικών προτάσεων για αλλαγή του βασιλικού διατάγματος του 924/1966 στο οποίο στηρίζει την ύπαρξη του Δ.Σ. του Ιδρύματος, παρανόμως παρουσιάζεται ως «ραδιοσυρτίες».

Και να που η επιθυμία για δημοκρατική ανάδειξη από όλα τα Ποντιακά Σωματεία της διοίκησης του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά, αποτελεί «μια σκοτεινή απειλή» για τους Πόντιους και τα ποντιακά ζητήματα, έτσι, απλώς και μόνο επειδή πρόκειται ενδεχομένως οι δημοκρατικές διαδικασίες να έχουν ως αποτέλεσμα το τέλος της οικογενειοκρατίας στη Διοίκηση του Ιδρύματος.

«Μην ασχολείστε! Μην εμπλέκεστε!» είναι η προτροπή για όσους θέλουν να έχουν γνώση και άποψη για τα τεκταινόμενα στη Σουμελά, μία σύγχρονη δηλαδή εκδοχή του «πίστευε και μη ερεύνα»!!!

Επιχειρούν να παρουσιάσουν το «Κοινό των Ποντίων» ως «ανοιχτό βήμα για όλους», ως τη μοναδική οδό δημοκρατικής συμμετοχής στη διοίκηση του Ιδρύματος, ενώ στην πραγματικότητα μόνο κατ' επιφάση υπάρχει δημοκρατική συμμετοχή, αφού η διαδικασία είναι κατ' ουσίαν δημοκρατικοφανής, καθώς το «Κοινό των Ποντίων» εκλέγει μονάχα τα 3 από τα 11 μέλη του Δ.Σ., ενώ την πλειοψηφία έχει εξασφαλίσει ούτως ή άλλως αποκλειστικά το Σωματείο Παναγία Σουμελά βάσει του Βασιλικού Διατάγματος, και πέραν της πλειοψηφίας, ακόμη και την ισοβιότητα της Προεδρίας, αφού Πρόεδρος του Ιδρύματος είναι υποχρεωτικά ο πρόεδρος του σωματείου Παναγία Σουμελά, που τα τελευταία 35 χρόνια «τυγχάνει» να προέρχεται από την ίδια οικογένεια.

Ας μας απαντήσει επιτέλους οποιοσδήποτε καλόπιστος ή και κακόπιστος (για να ακούσουμε έστω τα επιχειρήματα που θα εφεύρει) στο εξής μεταφορικό ερώτημα: θα συμφωνούσε ποτέ κανείς να εκλέγει ισοβίως ένα μονάχα Πολιτικό Κόμμα, με εσωκομματικές διαδικασίες, τους 220 από τους 300 βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου; Το ίδιο Κόμμα να διορίζει και τον Πρωθυπουργό της Χώρας; Απ' την άλλη, κάθε τρία χρόνια να καλεί όλους τους πολίτες και τα κόμματα, στο όνομα της Δημοκρατίας, σε μια διαδικασία που το κυβερνών Κόμμα θα ορίζει, να εκλέξουν τους υπόλοιπους 80; Τι είδους Δημοκρατία θα ήταν αυτή;

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας είχε σαφώς αντίθετη θέση και άποψη, και για το λόγο αυτό και αποχώρησε, ως όφειλε, από την τελευταία συνεδρίαση του «Κοινού των Ποντίων» προκειμένου να μην «νομιμοποιήσει» με τη συμμετοχή της τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Και σα να μη φτάνουν όλα τα ανωτέρω, παραπέμπει το ανωτέρω κείμενο στην επιστολή του Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου που «έβαλε τα πράγματα στη θέση τους»... Ποια επιστολή, δεν αναφέρει βέβαια το κείμενο. Μήπως εκείνη, την οποία ο Αρχιεπίσκοπος έστειλε στην επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής προτού φύγει στην Αμερική για την εγχείρησή του, στην οποία απλώς συνέστησε να περιμένει προκειμένου να εξετάσει το ζήτημα όταν επιστρέψει κι ο ίδιος; Μάλιστα επιχειρείται στο κεί-

μενο να παρουσιαστεί ότι η Ιερά Σύνοδος προέβη σε διορισμό Νέου Δ.Σ., δίνοντας την εντύπωση ότι κάτι άλλαξε στη διοίκηση, όταν στην πράξη αυτό που συνέβη είναι ότι ακριβώς συμβαίνει τα τελευταία 42 χρόνια, δηλαδή το Σωματείο Παναγία Σουμελά, για ακόμη μία φορά εξέλεξε την πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ., επανεξέλεξε τον ίδιο Πρόεδρο, συμπεριέλαβε τον ηγούμενο της μονής στο Δ.Σ., και με την συμπλήρωση και των «εκλεκτών» του Κοινού των Ποντίων και εκπροσώπου της Καστανιάς, έστειλε το «Νέο Δ.Σ.» στον Μητροπολίτη Βέροιας, και αυτός με τη σειρά του στην Ιερά Σύνοδο για έγκριση. Όπως κάθε φορά...

Θα περίμενε κανείς ότι το παραπάνω κείμενο θα είχε ως συντάκτη του τη ίδια τη διοίκηση του Σωματείου ή του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά, προκειμένου να επιχειρήσει την περιχαράκωση των κεκτημένων της.

Κι όμως...

Το ανωτέρω κείμενο αποτελεί την κατάληξη του ψηφίσματος του 13ου Συνεδρίου (Μαρμαράς 17-12-2007) της Π.Ο.Π.Σ. (Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ποντιακών Σωματείων), στο οποίο μάλιστα ΔΕΝ περιλαμβάνονταν ως θέμα προς συζήτηση το ζήτημα της Διοίκησης του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά...

Βέβαια αυτό δεν προκαλεί έκπληξη στους γνωρίζοντες τις άρρηκτες οικογενειακές και αδελφικές σχέσεις (εκτός εισαγωγικών) του Σωματείου Παναγία Σουμελά, του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά και της Π.Ο.Π.Σ.

Έκπληξη όμως προκαλεί και στους γνωρίζοντες ακόμη, το γεγονός ότι, είτε από σκοπιμότητα -προκειμένου να αναδείξουν «το κοινό τους μέτωπο»- είτε λόγω...κεκτημένων ταχύτητας, παρουσιάζεται για πρώτη φορά επισήμως, μέσω αυτού του ψηφίσματος της Π.Ο.Π.Σ., η ταυτοποίηση του Σωματείου και του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά, και η λειτουργία τους μαζί με την Π.Ο.Π.Σ. ως «συγκοινωνούντων δοχείων»...

Περιμένουμε λοιπόν την απάντησή τους, στα ερωτήματα:

- Ποιους εξυπηρετεί το γεγονός ότι η έδρα του Ιδρύματος Παναγία Σουμελά δεν είναι στην Καστανιά Ημαθίας στο όρος Βέρμιο, όπου παραχωρήθηκε από τους Καστανιώτες έκταση 500 στρεμμάτων για Χάρη της Παναγίας, αλλά φιλοξενείται το Ίδρυμα στα γραφεία του Σωματείου Παναγία Σουμελά στη Θεσσαλονίκη;

- Ποιους εξυπηρετεί η ανάδειξη του Δ.Σ. του Ιδρύματος με πλειοψηφία και πρόεδρο προερχόμενο αποκλειστικά και ισοβίως από ένα μονάχα Σωματείο, το Σωματείο Παναγία Σουμελά, και όχι από το σύνολο των Ποντιακών Σωματείων;

- Ποιους εξυπηρετεί ο ισχυρισμός ότι όλα τα περιουσιακά στοιχεία που υπάρχουν στην Παναγία Σουμελά, στο χώρο όπου έχουν ανοικοδομηθεί όλα τα κτίρια, αλλά και όλα τα ιερά αντικείμενα καθώς και η ιερή εικόνα της Παναγίας, ανήκουν «πνευματικά και φυσικά» στο Σωματείο Παναγία Σουμελά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 του προσφάτως τροποποιηθέντος (τον Ιούλιο του 2005) καταστατικού του;

- Ποιους εξυπηρετεί η αγνόηση της με αριθμό 18/3-8-2007 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβούλου της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος και Επιτίμου Αντιπροέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας κ. Αναστάσιου Μαρινού (ο οποίος σημειωτέον είναι και ο συντάκτης του Νέου Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας), ο οποίος μετά από εντολή του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κκ. Χριστόδουλου απεφάνθη ομοίως με τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, καταλήγοντας ότι υπάρχει «Απόλυτος παρανομία και επομένως πλήρης ακυρότης των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου...»

- Ποιους εξυπηρετεί το «άβατον» της Παναγίας Σουμελά;

Σε περίπτωση που δυσκολευτούν οι ερωτηθέντες να δώσουν απάντηση, αρκεί το να κοιταχτούν στον καθρέπτη τους...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανθίμου Παπαδοπούλου "Ιστορική Γραμματική", "Ιστορικών Λεξικών της Ποντιακής Διαλέκτου"
- Στάθη (Γεροστάθη) Αθανασιάδη "Γραμματική-Συντακτικό της ποντιακής διαλέκτου" (1977)
- Νίκου Σιδηρόπουλου "Γλωσσικά Πόντου" (1977).

Ο Χορός της Νεολαίας

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η συνάντηση νέων της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στις 11 Νοεμβρίου 2007.

Σκοπός αυτής της κίνησης των νέων μας ήταν να γνωριστούν τα μέλη του τμήματος νέων μεταξύ τους και να γευτούν παραδοσιακά εδέσματα, να ανταλλάξουν ιδέες και να διασκεδάσουν.

Με την αμέριστη βοήθεια του τμήματος γυναικών της Λέσχης, ετοιμάστηκε το μενού και με το μεράκι των νέων το κέφι περισσεύει.

Στη συνάντηση αυτή το παρόν έδωσαν τα τμήματα νέων της Ε.Λ.Νάουσας, του Συλλόγου Ποντίων Αλεξάνδρειας και Περιχώρων, ο Σύλλογος Ποντίων Φοιτητών και Σπουδαστών Θεσσαλονίκης καθώς και η νεολαία του Συλλόγου Ποντίων Νομού Ξάνθης, οι οποίοι με την άφιξη τους, έδωσαν στην πρόεδρο νέων της Ε.Λ.Βέροιας ένα καλάθι με παραδοσιακά προϊόντα του τόπου τους, κίνηση που εκτιμήθηκε πολύ απ' όλα τα μέλη της νεολαίας μας.

Για να πραγματοποιηθεί αυτή η βραδιά σημαντική ήταν η βοήθεια των χορηγών της Ε.Λ.Βέροιας, που για άλλη μια φορά έδειξαν τη μεγάλη συμπαράστασή τους στα νιάτα, καθώς και των ποντίων καλλιτεχνών που αφιλοκερδώς παρευρέθηκαν στη συνάντηση και με το ταλέντο και την ψυχή τους απογείωσαν το κέφι.

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους καλλιτέχνες του κέντρου διασκέδασης "Αυλαία" Θεσ/νίκης καθώς και τους καλλιτέχνες του κέντρου διασκέδασης "Μέγαρο" Θεσ/νίκης, που μας τίμησαν με την παρουσία τους. Φυσικά δεν ξεχνάμε τα δικά μας παιδιά: Γιάννη Τσαοσιδή, Μιχάλη Τσαοσιδή, Πώτη Κων/νίδη, Δαμιανό Χωραφαίδη, που μας διασκέδασαν και μας απέδειξαν ότι οι νέοι μας έχουν πολύ και καλό μέλλον μπροστά τους σαν εκκολλητόμενοι καλλιτέχνες.

Αποδείχθηκε περίτρανα ότι όταν οι Πόντιοι συνεργάζονται μεταξύ τους κάνουν θαύματα.

Και εις άλλα με υγεία, κέφι και δίψα για παράδοση.

Παρουσίαση βιβλίων Π. Κανονίδη και Χ. Σαμουηλίδη

Την Κυριακή 9 Δεκεμβρίου και ώρα 11:00 π.μ. στην Αντωνιάδειο Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση του βιβλίου του Δρ. Παύλου Κανονίδη, Αρχιτέκτονα-Μηχανικού: «ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ».

Το βιβλίο έχει τη μορφή λευκώματος (με πολλές φωτογραφίες σπιτιών που σήμερα πια δεν υπάρχουν), αποτελεί τη διδακτορική διατριβή του συγγραφέα και η συλλογή του υλικού έγινε με μεγάλη δυσκολία καθώς συνάντησε εμπόδια από το τουρκικό κατεστημένο.

Ομιλήτρια ήταν η κ. Παρύσατις Παπαδοπούλου-Συμεωνίδου, Αρχιτέκτων-Πολυδόμος, Καθηγήτρια του Α.Π.Θ., η οποία ανέφερε αρκετά ιστορικά στοιχεία συνδυάζοντάς τα με το βιβλίο, όπως για τα παλαιά κτίρια που έμειναν στον Πόντο που εκτός του ότι μαρτυρούν τους ιδιοκτήτες τους, βλέποντάς τα καταλαβαίνει κανείς το επίπεδο του πολιτισμού, την ποιότητα ζωής και πολλά άλλα χαρακτηριστικά των κατοίκων του τόπου αυτού που τόσο βίαια και βίαια εκδιώχθηκαν από τις εστίες τους, με τα γεγονότα της γενοκτονίας και του ξεριζωμού.

Η πολιτιστική γενοκτονία συνεχίστηκε όμως καταστρέφοντας μνημεία και κτίρια που όπως προαναφέρθηκε μαρτυρούν την Ελληνικότητα του τόπου αυτού. Όταν βέβαια έγινε σαφές ότι τα μνημεία αυτά μπορούσαν να μετατραπούν σε επικερδής επιχειρήσεις, τα "αξιοποίησαν" και σε πολλές περιπτώσεις τα οικειοποιήθηκαν όπως για παράδειγμα "η βίλα Καπαγιαννίδη" η οποία ονομάστηκε "σπίτι του Κεμάλ" επειδή έμεινε εκεί για δυο βραδιές ο Κεμάλ.

"Τα κτίρια εκπέμπουν μηνύματα για την κοινωνία της εποχής", κατέληξε η ομιλήτρια.

Στη συνέχεια, ο κ. Κανονίδης ανέγνωσε ένα ποίημα που έγραψε, με τίτλο "Σπίτια", που σκόρπισε ρίγη συγκίνησης στους ακροατές και τους μετέφερε με τη βοήθεια της προβολής διαφανειών στην λιτή αστική νεοκλασική αρχιτεκτονική του Πόντου.

Η εκδήλωση αυτή συνδιοργανώθηκε από τον Δήμο Βέροιας, την Δημοτική Βιβλιοθήκη "Θ. Ζωγιοπούλου" της Δ.Ε.Π. και την Ευξείνου Λέσχη Βέροιας.

Την Πέμπτη 29 Νοεμβρίου 2007, πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση του βιβλίου του Χρήστου Σαμουηλίδη: «Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ» στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν η Δημοτική Βιβλιοθήκη "Θ. Ζωγιοπούλου" της Δ.Ε.Π., η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας και το Βιβλιοπωλείο "Επίκαιρο".

Η υπεύθυνη της Δημοτικής Βιβλιοθήκης κ. Βούλα Κοτσάλου, ως συντονίστρια, αφού χαιρέτησε, κάλεσε τον πρόεδρο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας κ. Λάζαρο Ζευγαρόπουλο για έναν σύντομο χαιρετισμό. Ο κ. Ζευγαρόπουλος τόνισε ιδιαίτερα ότι ο κ. Σαμουηλίδης είναι από τους εγκυρότερους ερευνητές και ιστορικούς, κάτι που το διαπίστωσε και ο ίδιος, γιατί ψάχνοντας να βρει την ιστορία των προγόνων του βρήκε σημαντική βοήθεια στο προηγούμενο βιβλίο του. Κατόπιν αναφέρθηκε στο βιογραφικό του εξαιρετικού συγγραφέα και ερευνητή Χρήστου Σαμουηλίδη, στο πλούσιο συγγραφικό του έργο (ιστορικά, θεατρικά, πεζογραφήματα, μελέτες και ποίηση) και έδωσε το λόγο στον κ. Γιάννη Καϊλάρη, διδάκτορα Κοινωνιολογίας και Σχολικό Σύμβουλο.

Ο κ. Καϊλάρης παρουσίασε το βιβλίο με μοναδικό τρόπο, φιλοσοφημένο τονίζοντας πάντα ότι και ο ίδιος αλλά και όλοι μας είμαστε ταπεινοί στο μεγαλείο αυτών των ανθρώπων όπως ο κ. Σαμουηλίδης. Διότι το έργο και οι αξίες του είναι πάρα πολύ μεγάλο μεγέθους.

Το βιβλίο μεταφέρει τον αναγνώστη με συναρπαστικό τρόπο στην αυτοκρατορία της Τραπεζούντας (1204-1461), από τη γέννησή της, τις πολιτικές εξελίξεις, τις πολεμικές συγκρούσεις, την καθημερινότητα των κατοίκων, τα ήθη και τα έθιμα, τα 257 χρόνια ζωής της από τη διακυβέρνηση των 21 αυτοκρατόρων της οικογένειας των Κομνηνών.

Παίρνοντας το λόγο ο συγγραφέας, αναφέρθηκε στο πώς ξεκίνησε την ενασχόλησή του με την ιστορία των Ποντίων και τη συγγραφή άλλων βιβλίων. "Με αυτό το βιβλίο" συμπλήρωσε ο συγγραφέας, "νομίζω ότι έδωσα μια καθαρή συνείδηση στους πόντιους για το ότι είναι ένα ατόφιο κομμάτι του ελληνισμού, ίσως το πιο γνήσιο.

Η φράση που έμεινε χαραγμένη στο μυαλό όλων μας είναι ότι "λαός που ξεχνά την ιστορία του δεν έχει μέλλον".

Η Διεθνής Ένωση Ακαδημαϊκών αναγνωρίζει τη Γενοκτονία

Η Διεθνής Ένωση Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών αναγνωρίζει με ψήφισμά της τη Γενοκτονία των Ασσυρίων και των Ελλήνων.

του Φάνη Μαλκίδη *

Είναι πραγματικά ξεχωριστή στιγμή για την παγκόσμια ακαδημαϊκή, επιστημονική και πνευματική κοινότητα, το ψήφισμα αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ασσυρίων και των Ελλήνων στο διάστημα 1914-1923, ψήφισμα στο οποίο κατέληξε μετά από ψηφοφορία μεταξύ των μελών της, η Διεθνής Ένωση Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών (International Association of Genocide Scholars - IAGS).

Το ψήφισμα δηλώνει ότι «η άρνηση της γενοκτονίας αναγνωρίζεται ευρέως ως τελικό στάδιο της γενοκτονίας, που φυλάσσει την ατιμωρησία για τους δράστες της γενοκτονίας, και προετοιμάζει το έδαφος για τις μελλοντικές γενοκτονίες».

Την εκτενή ενισχυτική τεκμηρίωση για τις γενοκτονίες των Ασσυρίων και των Ελλήνων κυκλοφόρησαν στα μέλη IAGS στους μήνες πριν από την ψηφοφορία, και είναι διαθέσιμη στον ιστοχώρο http://www.genocidetext.net/iags_resolution_supportingdocumentation.htm.

Το ψήφισμα το οποίο έλαβε το 83% των ψήφων, αναφέρεται στις πρακτικές του οθωμανικού κράτους ενάντια στις χριστιανικές μειονότητες, Αρμενίων, Ασσυρίων (Χαλδαίων, Νεστοριανών, Σύριοι, Αραμαίοι, Ιακωβίτες, Ορθόδοξοι Σύριοι), Ελλήνων (Ποντίων, Θρακών, Ιώνων), που οδήγησαν στη γενοκτονία εναντίον τους. Το 1997 η Διεθνής Ένωση Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών αναγνώρισε την γενοκτονία των Αρμενίων και η μέχρι τώρα δραστηριότητα των μελών της Ένωσης, έδειξε ότι υπήρξαν και άλλες γενοκτονίες από το ίδιο καθεστώς. Οι Ασσύριοι, οι Έλληνες αντιμετώπισαν τις ίδιες μεθόδους εξόντωσής τους, όπως μαζικές εκτελέσεις, πορείες θανάτου, και λιμός. Το μέλος της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών καθηγητής του πανεπιστημίου του Γεηλ Adam Jones σύνταξε το ψήφισμα και με πρωταγωνίστρια την Thea Halo, συγγραφέως του βιβλίου «Ούτε το όνομά μου»,

και σε συνεργασία με επιστήμονες από όλον τον κόσμο, το ψήφισμα έγινε δεκτό, καλώντας ταυτόχρονα την Τουρκία να αναγνωρίσει τις γενοκτονίες που διέπραξε.

Η συντριπτική υποστήριξη που δόθηκε στο ψήφισμα από την κορυφαία στον κόσμο οργάνωση μελέτης των γενοκτονιών, θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της παγκόσμιας συνείδησης για τις γενοκτονίες των Ασσυρίων και των Ελλήνων και θα ενεργήσει επίσης ως ισχυρός αντίθετος προς εκείνους, ειδικά στη σημερινή Τουρκία, η οποία αγνοεί ακόμη ή αρνείται εντελώς τις γενοκτονίες των οθωμανικών χριστιανικών μειονοτήτων.

ΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ IAGS:

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΌΤΙ η άρνηση της γενοκτονίας αναγνωρίζεται ευρέως ως τελικό στάδιο της γενοκτονίας, που φυλάσσει την ατιμωρησία για τους δράστες της γενοκτονίας, και προετοιμάζει το έδαφος για τις μελλοντικές γενοκτονίες

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΌΤΙ η γενοκτονία ενάντια στους χριστιανικούς πληθυσμούς από το οθωμανικό κράτος κατά τη διάρκεια και μετά από του πρώτου παγκόσμιου πολέμου απεικονίζεται συνήθως ως γενοκτονία ενάντια σε Αρμένιους μόνο, με μερική μόνο αναγνώριση των ποιοτικά παρόμοιων γενοκτονιών ενάντια σε άλλες χριστιανικές μειονότητες της οθωμανικής αυτοκρατορίας

ΕΙΝΑΙ πεποίθηση της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών ότι η οθωμανική εκστρατεία ενάντια στις χριστιανικές μειονότητες της αυτοκρατορίας μεταξύ 1914 και 1923 αποτέλεσε μια γενοκτονία ενάντια σε Αρμένιους, Ασσύριους και Έλληνες.

Η Διεθνής Ένωση Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών ζητά από την κυβέρνηση της Τουρκίας για να αναγνωρίσει τις γενοκτονίες ενάντια σε αυτούς τους πληθυσμούς, για να εκδώσει μια επίσημη συγγνώμη, και για να λάβει τα γρήγορα και σημαντικά μέτρα προς την αποκατάσταση.

* Ο Φάνης Μαλκίδης διδάσκει στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Ακαδημαϊκών για τη Μελέτη των Γενοκτονιών.

Καζάνι Χιονίδη

Το Σάββατο 10/11/07 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση της Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτισμού Βέροιας στο καζάνι του κου Χιονίδη στον Τριπόταμο Βέροιας, στα πλαίσια του προγράμματος Leader + «Οι δρόμοι των καζανιών- Πιορτές τσίπουρου 2007».

Όσοι βρέθηκαν εκεί δοκίμασαν τους εκλεκτούς και άφθονους μεζέδες, καθώς και ποντιακά εδέσματα, τσίπουρο και κρασί.

Η Ευξείνος Λέσχη Βέροιας συμμετείχε με το εφηβικό χορευτικό τμήμα, παρουσιάζοντας στον κόσμο ποντιακού χορού.

Ακολούθησε ποντιακό γλέντι με τους μουσικούς του τμήματος μουσικής της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας: Λύρα Βαρύτιμος, Ιωσηφίδης, Χωραφαίδης, τραγούδι Χωραφαίδης Δαμιανός.

1ος Διαγωνισμός - Εκθεση 2007 του Συλλόγου Φίλων Ωδικών Πτηνών

Πραγματοποιήθηκε ο 1ος κλειστός Διαγωνισμός Εκθεση του Συλλόγου μεταξύ των ημερομηνιών 12 έως 18 Νοεμβρίου 2007, στη πόλη της Βέροιας, στην αίθουσα της Ευξείνου Λέσχης (Λάμπρου Πορφύρα 1) στο Πανόραμα.

Στην έκθεση πήραν μέρος εκτροφείς μέλη του συλλόγου με καναρίνια χρώματος, τύπου και θέσης, υβρίδια καθώς και αγριοπούλια. Το διαγωνισμό παρακολούθησε πλήθος κόσμου από την ευρύτερη περιοχή της Βέροιας καθώς και αρκετοί φίλοι των πτηνών συντροφιάς από τους γύρω νομούς. Μεταξύ των επισκεπτών βρέθηκαν και αρκετοί εκτροφείς, μέλη συλλόγων από διάφορες περιοχές της Ελλάδος. Η κρίση των πουλιών έγινε από τον Γερμανό κριτή κο Dieter Wirges. Ευχαριστούμε πολύ όσους μας τίμησαν με τη παρουσία τους στην έκθεση καθώς και όλους όσους συνέβαλαν για τη πραγματοποίηση αυτής της έκθεσης. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στην Ευξείνο Λέσχη για τη παραχώρηση της αίθουσας καθώς και στους χορηγούς της έκθεσης

Ο πρόεδρος - Μαρτίνας Γιώργος
Ο γραμματέας - Μούρνος Δημήτρης

ΤΜΗΜΑ ΝΕΩΝ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος ο χορός του συλλόγου Ποντίων φοιτητών και σπουδαστών Θεσσαλονίκης την 1η Δεκεμβρίου 2007 την Κάτω Φοιτητική Λέσχη του Α.Π.Θ. Για άλλη μια φορά η αίθουσα κατακλείστηκε από Πόντιους και μη Πόντιους φοιτητές της Θεσσαλονίκης και άλλων περιοχών όπως της Λάρισας, Ξάνθης και Αττικής. Επιπλέον το χορό τίμησαν με την παρουσία τους και εκπρόσωποι πολλών άλλων ποντιακών συλλόγων από όλη την Ελλάδα. Μεταξύ αυτών και το Τμήμα Νέων της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, το οποίο στηρίζει πάντα τέτοιου είδους προσπάθειες, που φέρνουν με τον πιο ευχάριστο τρόπο τα νέα παιδιά ποντιακής καταγωγής κοντά στην πλούσια παράδοσή μας.

Το χορό πλαισίωσαν οι Αμαραντίδης Πύργος, Θεοδοσιάδης Κώστας και Σοφιανίδης Πύργος στο τραγούδι, Κουρουκλίδης Φάνης και Κοκκινίδης Νίκος στη λύρα, Αραματανίδης Πάννης στο αγγείο, Πολυχρονίδης Πάννης στο νταούλι και Πέλιος Βαγγέλης στο κλαρίνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι συμμετείχαν φιλικά οι Παρχαρίδης Στάθης, Παρχαρίδης Αλέξης και Ζημπιλιάδης Στέλιος στο τραγούδι και Κογκαλίδης Παναγιώτης στη λύρα.

Συγχαρητήρια και πάλι σε όσους κόπιασαν αλλά και συμμετείχαν σ' έναν ακόμη πετυχημένο χορό του συλλόγου Ποντίων φοιτητών και σπουδαστών Θεσσαλονίκης. Καλή συνέχεια στην προσπάθεια που καταβάλετε για την αφύπνιση και την εμφύωση νέων Ποντίων.

Επίσκεψη στο γηροκομείο Βέροιας

Επίσκεψη στο γηροκομείο Βέροιας πραγματοποίησε στις 22/12/2007 το τμήμα Νέων της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, προκειμένου να συναντήσει τους γέροντες που μένουν εκεί και να ανταλλάξει δώρα, γλυκά και κυρίως ευχές για χαρούμενα Χριστούγεννα και ένα δημιουργικό, ειρηνικό και γεμάτο υγεία για όλον τον κόσμο 2008.

Ιδιαίτερη χαρά ωστόσο αισθάνθηκαν οι γέροντες όταν λόγω των ημερών τους ψάλλαμε τα ποντιακά κάλαντα των Χριστουγέννων αλλά και τραγουδήσαμε και χορέψαμε μ' αυτούς. Ακόμη συνομιλήσαμε μαζί τους και μάλιστα ορισμένοι Πόντιοι στην καταγωγή φάνηκαν ιδιαίτερα συγκινημένοι βλέποντας τα Ποντιακά νιάτα να κρατούν γερά την παράδοση όπως είπαν χαρακτηριστικά.

Η επίσκεψη αυτή ήταν το ελάχιστο που μπορούσαμε να κάνουμε για τους ανθρώπους αυτούς ενώ δώσαμε υπόσχεση και συμφωνήσαμε με τους γέροντες πως με την πρώτη ευκαιρία το τμήμα Νέων της Ε.Λ.Β. θα ξαναεπισκεφθεί το γηροκομείο και μάλιστα η συντροφιά και η παρέα μας θα διαρκέσει ακόμα περισσότερο.

Με εκτίμηση,
το Δ.Σ. του τμήματος Νέων της Ε.Λ.Β.

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΟ

«Έφυγε» πρόωρα και άδικα την Παρασκευή 28/12/2007 από την ποντιακή καλλιτεχνική οικογένεια, ένας μεγάλος τραγουδιστής ο Νικολαΐδης Πύργος.

Μέσα από τα τραγούδια του θα είναι πάντα μαζί μας. Συλληπητήρια και κουράγιο στην οικογένειά του.

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας σε συνεργασία με τον σύλλογο της Ν. Νικομήδειας "Αριστοτέλης", παρουσίασε με μεγάλη επιτυχία το έθιμο των Μωμόγερων στη Ν. Νικομήδεια στις 2-1-2008. Με την καθοδήγηση του δάσκαλου Κώστα Αλεξανδρίδη η ομάδα των Μωμόγερων, αποτελούμενη από χορευτές των δύο συλλόγων, ξεκίνησε από τις 11:30 το πρωί, χορεύοντας, τραγουδώντας και κάνοντας τα υπόλοιπα του εθίμου.

Η ομάδα πέρασε από τα περισσότερα σπίτια του χωριού όπου και φιλοξενήθηκε από τους οικοδεσπότες, με διάφορα κεράσματα. Την ομάδα των Μωμόγερων και τον κόσμο που ακολουθούσε και συμμετείχε έδωσε φτερά και δύναμη η παρουσία του προέδρου της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος κ. Παρχαρίδη Γιώργου.

Φτάνοντας στην πλατεία του χωριού η ομάδα, αφού παρουσίασε το δρώμενο για τελευταία φορά, στήθηκε αυθόρμητα ένα μεγάλο γλέντι όπου συμμετείχε όλος ο κόσμος που βρισκόταν εκεί.

Τους Μωμόγερους καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας συνόδευσαν οι: Πάννης Τσανασίδης με αγγείο, λύρα & τραγούδι, Χωραφαϊδής Δαμιανός λύρα & τραγούδι, Ουσταμπασίδης Δημήτρης ταούλ & τραγούδι και Μιχάλης Τσανασίδης ταούλ.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία και συμμετοχή το Δ.Σ του συλλόγου "Αριστοτέλης" Ν. Νικομήδειας, τους κατοίκους του χωριού που με πολύ αγάπη και ζεστασιά μας δέχτηκαν, τους χορευτές που έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους, την καλλιτεχνική ομάδα που έκανε τα πάντα για να διασκεδάσει όλος ο κόσμος, την ΕΡΤ3 που κάλυψε την εκδήλωση και θα την προβάλλει, τον Θεόδωρο Κων/νίδη που και αυτός κάλυψε την εκδήλωση με την κάμερά του και τέλος τον Κώστα Αλεξανδρίδη που βέβαια χωρίς αυτόν τίποτα δεν θα είχε πραγματοποιηθεί.

ΑΝΑΒΙΩΣΕ ΤΟ ΕΘΙΜΟ

ΧΟΡΗΓΟΣ

Ο Π Τ Ι Κ Α
Σ Α Β Β Α Π Δ Η
 Φ Α Κ Ο Ι Ε Π Α Φ Η Σ

e-mail: optika-s@olinet.gr

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 27 - 59100, ΒΕΡΟΙΑ, ΤΗΛ. 23310-73550
 ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22 - 59100, ΒΕΡΟΙΑ, ΤΗΛ. 23310-20335
 ΧΡΙΣΤΟΔ. ΛΑΝΑΡΑ 1 - 59200, ΝΑΟΥΣΑ, ΤΗΛ. 23320-26686
 Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 2 & ΚΩΝΣΤ.ΠΟΛΕΩΣ 1 - 54639, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ ΤΗΛ. 2310-870282

ΧΟΡΗΓΟΣ

DRIVE
 σχολή οδηγών

Β. Μπιγκάνου 12, Νάουσα, τηλ-fax: 2332027627
 Πλάσκια Καρτάσου 15, Νάουσα, τηλ: 2332028090
 Ερμού 58, Κορινός Ανθερίων, τηλ: 2332043243
 Α. Αναίξων, Βέροια, τηλ-fax: 2331027628

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

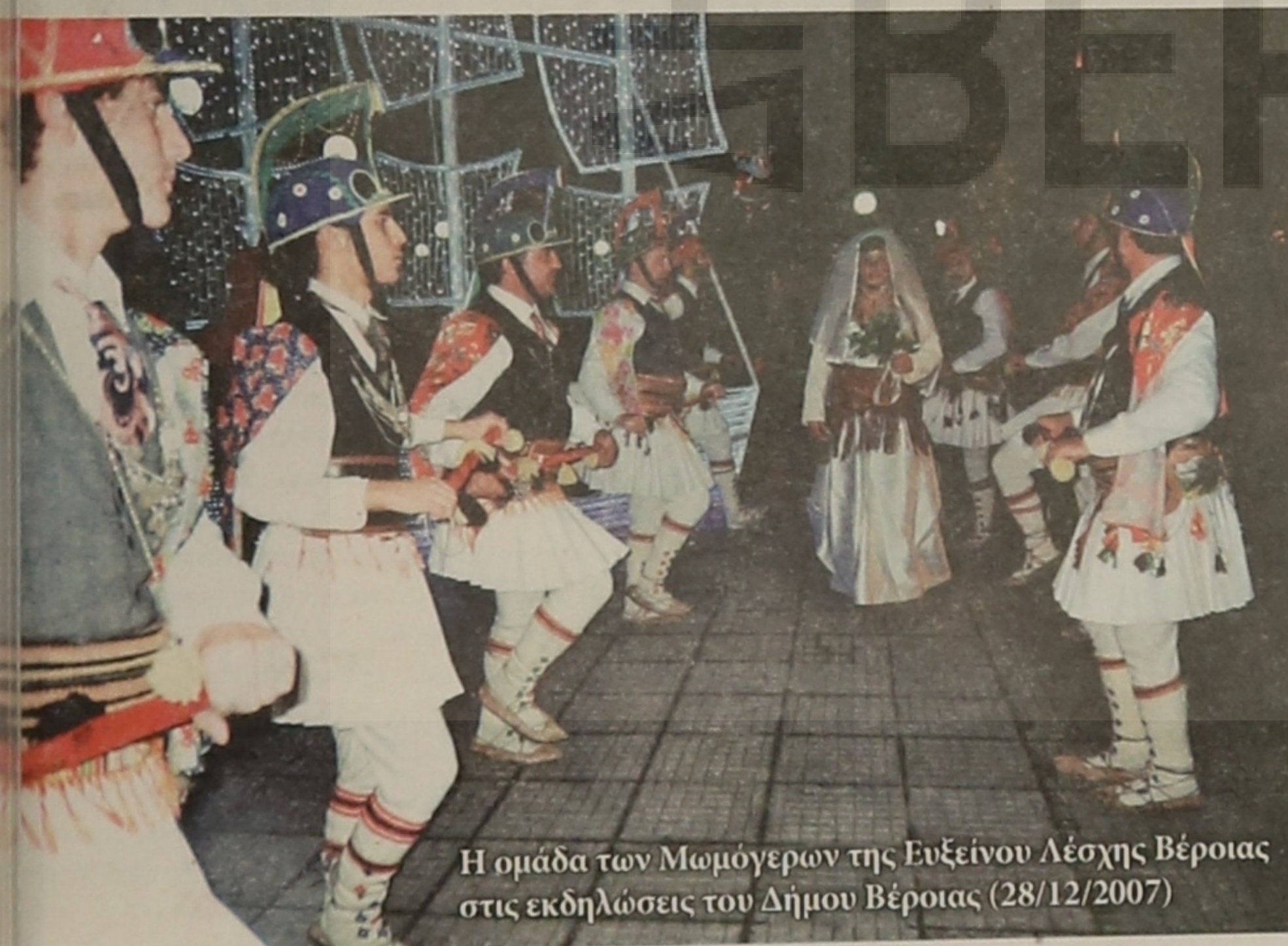
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΤΣΟΥΛΦΑΪΔΗΣ
 ΣΤΑΔΙΟΥ 175 ΒΕΡΟΙΑ
 (έναντι τελωνείου)
 Τηλ.: 2331072945

ΧΟΡΗΓΟΣ

PRISMSTAR
 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
 ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΦΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ Ο.Ε.
 ΠΙΕΡΙΩΝ 27 ΒΕΡΟΙΑ 59100
 ΤΗΛ.: 2331070275 - FAX: 2331070277
 EMAIL: canon@vernet.gr

ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ

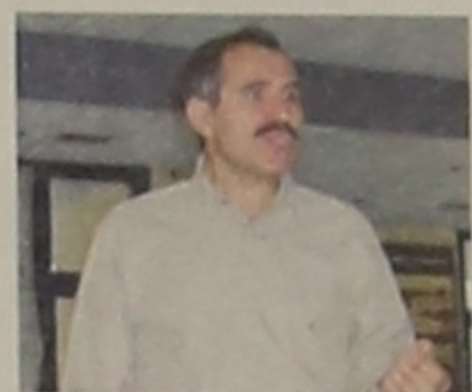

Η ομάδα των Μωμόγερων της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στις εκδηλώσεις του Δήμου Βέροιας (28/12/2007)

Ο Μώμος ήταν ο Θεός του γέλιου και της σάτιρας. Η προσωποποίηση της μομφής και της κατηγορίας. Οι Ιερείς του Μώμου, οι ακόλουθοί του στη μεγάλη (βακχική) γιορτή είναι οι Μωμόγεροι.

Οι Πόντιοι, αν και φανατικοί χριστιανοί, κληρονόμησαν την αρχαιότερη ομιλουμένη ελληνική διάλεκτο (ποντιακή) και διετήρησαν πολλές αρχαιοπρεπείς συνήθειες από τους προγόνους τους. Κατά τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου, εκτός των συνηθισμένων χριστιανικών εορτών, όπως σ' ολόκληρο τον Πόντο, έτσι και στη Λιβερά «εποί' ναν και τοι Μωμό' έρτσ»... «έβγαιναν τα Καρναβάλια»... οι «Κοτσαμάν'»!

Του Κώστα Αλεξανδρίδη

Το δρώμενο πραγματοποιείται σε πλατείες, δρόμους και αυλές σπιτιών. Είναι το αρχαιότερο είδος θεάτρου (διθύραμβος) και συνάμα το πιο σύγχρονο (θέατρο δρόμου).

Η ολοκληρωμένη μορφή του δρώμενου αποτελείται από τον Κορυφαίο (Μωμόγερο), τη χορευτική ομάδα (ορχείται και άδει), τη θεατρική ομάδα (αυτοσχέδιοι διάλογοι) και τους μουσικούς (λύρα, αγγείον)- Όλοι μεταμφιεσμένοι -.

Παραμονή της Πρωτοχρονιάς, συγκεντρωνόταν ο όμιλος μπροστά στη Μητρόπολη στη Λιβερά και με την κραυγή «ωω-χοχο», ξεκινούσαν για να περιδιαβούν όλα τα σπίτια του χωριού. Την επόμενη μέρα κατέληγαν στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, όπου έστηναν γλέντι.

Όσα χρήματα μαζεύονταν τα παρέδιδε ο ταμίας (πολυχρονιστής) στον Πρόεδρο της εκκλησιαστικής επιτροπής για να διατεθούν για τις αμοιβές των δασκάλων.

Στο τέλος του διημέρου, μαζεύονταν όλοι οι όμιλοι των Μωμόγερων από τα γύρω χωριά (Καπικιοί, Χατζάβερα, Δανιάχα, Κουσιπίδι, Βερούζαινα) στο Τσεβιζλούκ (σημερινή Macka). Ήταν ένα θέαμα άνευ προηγούμενου, να βλέπει κανείς 150-200 φουστανελλοφόρους να χορεύουν και να τραγουδούν στις πλατείες.

Με τη συνθήκη της Λωζάννης (1923), οι κάτοικοι της Λιβεράς ακολουθούν την πορεία όλων των άλλων Ποντίων. Μετεγκαθίστανται κυρίως στο νομό Κοζάνης και σκορπίζονται στα γύρω χωριά: Τετράλοφος, Αλωνάκια, Κομνηνά, Καρουχώρι, Ασβεστόπετρα κ.α.

Σήμερα, το δρώμενο συνεχίζεται από νέους τέταρτης πλέον γενιάς, διατηρώντας όχι μόνο τον ψυχαγωγικό αλλά και τον ευετηριακό, γονιμικό, μαγικο-θρησκευτικό του χαρακτήρα.

Στην αυλή του κάθε σπιτιού τους περιμένει στολισμένο τραπέζι με πλούσια εδέσματα, τσίπουρο και παραδοσιακά γλυκά. Ο ταμίας του θιάσου εύχεται σ' όλα τα μέλη της οικογένειας «Υίαν και ευλο'ίαν και καληχρονίαν» και «αρνικά παιδιά και θελκά μουσκάρια». Τότε ένα μέλος της οικογένειας προφέρει χρήματα στο ταμείο των Μωμό'ερων. Μετά τη χορευτική επίδειξη των Μωμό'ερων ακολουθεί χορός κατά παραγγελία του σπιτονοικοκύρη, όπου συμμετέχουν όλοι (οι Μωμό'εροι και οι περειαρισμένοι κάτοικοι του κάθε χωριού και άλλων γειτονικών χωριών που ακολουθούν το θίασο). Κατά τη διάρκεια του χορού, ενώ όλοι πίνουν τσίπουρο και γεύονται τα εδέσματα, κάποιος θεατής κλέβει τη μία νύφη και κρύβεται μαζί της. Συνήθως, κατ' εντολή του αρχηγού τρέχουν προς αναζήτησή τους και με τη βοήθεια του διαβόλου ή άλλων μελών του θιάσου, δεν αργούν να τους ανακαλύψουν. Στη συνέχεια, ο γιατρός εξετάζει τη νύφη και διαπιστώνει τη σεξουαλική της κακοποίηση. Το πρόστιμο είναι ανάλογο της οικονομικής κατάστασης του απαγωγέα, και ορίζεται από τον τσανταρμά (λαϊκός δικαστής), που έχει ήδη συνωμοτήσει με το γιατρό. Η εξέταση της νύφης, που προσποιείται την ατμισμένη, είναι μία από τις πιο κωμικές σκηνές του δρώμενου και παρακολουθείται με μεγάλο ενδιαφέρον από το παρευρισκόμενο πλήθος. Αξίζει να σημειωθεί ότι όταν ο θίασος εντοπίσει παρευρισκόμενο θεατή με οικονομική άνεση ή ξένο, τον υποδεικνύει στη νύφη, η οποία (άντρας) τον απαγάγει κρατώντας τον στους ώμους της. Αυτό είναι ένα νεότερο στοιχείο που επινοήθηκε τα τελευταία χρόνια στον Τετράλοφο, όπως και πολλά άλλα, ανάλογα με τη φαντασία, την εφευρετικότητα και τη διάθεση του θιάσου.

Ο μύθος της αρπαγής της Περσεφόνης (κόρη της θεάς Δήμητρας) από το Θεό του Κάτω Κόσμου Πλούτωνα, είναι γνωστός. Η οργισμένη Δήμητρα, σταμάτησε να δίνει καρπούς και η Γη ξεράθηκε. Όλη η οικουμένη κινδύνεψε να αφανιστεί από αστία. Οι άνθρωποι και τα ζώα έφτασαν σε κατάσταση απόγνωσης και ο Δίας, εισακούοντας τις ικεσίες τους, μεσολάβησε και υποχρέωσε τον Πλούτωνα να αφήσει την Περσεφόνη να επιστρέψει στη μητέρα της. Ο Πλούτωνα, όμως, ξεγέλασε την κόρη και της έδωσε να φάει ένα ρόδι, με αποτέλεσμα να μην είναι πάντοτε με τη μητέρα της στον επάνω κόσμο, αλλά το ένα τρίτο κάθε χρόνου να επιστρέφει στον άντρα της στον Κάτω Κόσμο. Γι αυτό η Γη καρπίζει το διάστημα που η κόρη είναι με τη Δήμητρα, ενώ «κοιμάται» όταν κατεβαίνει στον Κάτω Κόσμο. Ας σημειωθεί ότι στη Ματσούκα οι νύφες των Μωμό'ερων φορούσαν περιδέραιο φτιαγμένο από διάφορους ξηρούς και αποξηραμένους καρπούς.

Οι θεατές παρακολουθούν με μεγάλο ενδιαφέρον τα διαδραματιζόμενα σε κάθε σπιτι ξεχωριστά από το πρωί μέχρι το βράδυ, δημιουργώντας έτσι μια μεγάλη, θορυβώδη και εορταστική πομπή με κυρίαρχα στοιχεία το γέλιο, τη σάτιρα, το χορό, το τραγούδι, την μεθιστική μουσική που καταλήγει στην πλατεία για ένα μικρό αποχαιρετιστήριο γλέντι.

Ο ζωντανός λαϊκός πολιτισμός των Ποντίων αναδεικνύεται σε πολύτιμο κεφάλαιο της Ιστορίας μας και λαμπρό παράδειγμα λαού προσηλωμένου στην παράδοσή του. Ο μυθικός Θεός Μώμος, με την αναβίωση του δρωμένου βρίσκεται πάλι ανάμεσά μας και χαρίζοντάς μας το ειρωνικό του χαμόγελο, μας υπενθυμίζει την πανάρχαια προέλευσή μας καθώς και τη δύναμη της ελεύθερης συλλογικής έκφρασης.

ΧΟΡΗΓΟΣ

Πόσα τετραγωνικά είναι το όνειρό σας;

ΣΑΡΡΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ

Πωλούνται διαμερίσματα με απεριόριστη θέα από 70-110 τ.μ.

Τηλ.: 2331075757 - Κιν.: 6976555454-5

www.sarras.gr

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΟΠΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ - ΓΥΑΛΙΑ ΟΡΑΣΕΩΣ & ΗΛΙΟΥ ΜΙΧΑΛΗΣ Ι. ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ Οπτικός - Οπτομέτρης

Αντ. Καμάρα 1 & Βικέλα (γωνία κάτω από την π. κλινική Αβραμίδη) Τηλ. 0331 75506 Fax: 75507

Β Ε Ρ Ο Ι Α

ΧΟΡΗΓΟΣ

HYUNDAI

KIA MOTORS

Γ. & Κ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ - ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ - ΦΑΝΟΒΑΦΕΙΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 184 ΒΕΡΟΙΑ

ΤΗΛ.: 2331073737, 2331024080

Συνεχίζονται οι εκδηλώσεις για τα 80 χρόνια της Ευξείνου Λέσχης

“Μνήμη μου σε λένε Πόντο”

Μουσικοχορευτική παράσταση και αφιέρωμα στον τραγουδιστή Θεοδ. Παυλίδη

Στις εκδηλώσεις της Ευξείνου Λέσχης για τα 80χρονά της συμμετείχαν την Κυριακή και τα χορευτικά συγκροτήματα της πόλης μας: Λύκειο Ελληνίδων, Όμιλος Γενίσαροι και Μπούλες και Σύλλογος Βλάχων. Το δημοτικό θέατρο ήταν ασφυκτικά γεμάτο από κόσμο που απόλαυσε μια ωραία παράσταση και καταχειροκρότησε τα χορευτικά συγκροτήματα. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε επίσης η ολυμπιονίκης κα Βούλα Πατουλίδου. Το πρόγραμμα ξεκίνησε με μια σύντομη αναφορά στην ιστορία της Ευξείνου Λέσχης της πόλης μας, από την κα Ευθυμία Κυριακίδου-Ακριτίδου. Στους προέδρους των συλλόγων απονεμήθηκε τιμητική πλακέτα για την προσφορά και τη συμμετοχή τους.

Στο τέλος της εκδήλωσης τιμήθηκαν η ολυμπιονίκης – και πόντια, όπως τόνισε με περηφάνια ο πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης κ. Τεληγιαννίδης - κα Βούλα Πατουλίδου και ο καθηγητής Μανώλης Βαλασαμίδης, “για την πολύχρονη προσφορά του και την ιδιαίτερη αγάπη του προς την Ευξείνου Λέσχη”. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο δήμαρχος κ. Καραμπατζός, ο αντιδήμαρχος κ. Μαλάκης, ο πρώην βουλευτής κ. Χατζηιωαννίδης, δημοτικοί σύμβουλοι και εκπρόσωποι πολιτιστικών συλλόγων.

Την Τετάρτη, σε μια όμορφη εκδήλωση, γεμάτη χορούς και μουσική, τιμήθηκε η μνήμη του πόντιου τραγουδιστή Θεόδωρου Παυλίδη. Η εκδήλωση έγινε παρουσία του νομάρχη κ. Καραπαναγιωτήδη, του αντιδήμαρχου κ. Μαλάκη, της οικογένειας και των φίλων του τραγουδιστή.

Για τη ζωή και το μουσικό έργο του Θεόδωρου Παυλίδη μίλησε ο Ιωσήφ Ιωσηφίδης. Ο Θεόδωρος Παυλίδης γεννήθηκε το 1957 στο

Γιαννακοχώρι, μετακόμισε και τελείωσε το σχολείο στη Σκύδρα. Στη συνέχεια δούλεψε ως τραγουδιστής σε πολλά κέντρα σε όλη την Ελλάδα και σε ποντιακές ταινίες. Σκοτώθηκε το 2003 σε τροχαίο δυστύχημα. Το μουσικό του έργο συνεχίζει τώρα ο γιος του Στάθης, ο οποίος ήταν παρών στην εκδήλωση και τραγούδησε στη μνήμη του πατέρα του. “Ο Θεόδωρος Παυλίδης ήταν πάντα κοντά στο σύλλογό μας”, είπε ο κ. Ιωσηφίδης.

Ο νομάρχης κ. Καραπαναγιωτήδης, φίλος από νεανική ηλικία με τον κ. Παυλίδη, είπε μεταξύ άλλων ότι “ζήσαμε πολλές όμορφες στιγμές μαζί, είναι χρέος μας

να τον θυμόμαστε πάντα”. Στη συνέχεια τραγούδησε και ο νομάρχης ένα τραγούδι στη μνήμη του φίλου του.

Στην εκδήλωση συμμετείχε το

πρώτο χορευτικό της Ευξείνου Λέσχης με τη συνοδεία μουσικού σχήματος. Στο τέλος της εκδήλωσης τιμήθηκαν με πλακέτα η οικογένεια του Θ. Παυλίδη, οι

οικογένειες των αείμνηστων Κρυστάλλης Κων/δου, Γεωργίας Κελεμουρίδου και Σοφίας Παπαδοπούλου, ο Βασίλειος Φωτιάδης, ο Ξενοφώντας Σουφιανίδης και ο Παναγιώτης Χαϊτίδης για την προσφορά τους.

«Ο ΜΙΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΙΑΔΝΗΣ»

ΣΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΜΙΑΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ

ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Ευχάριστη έκπληξη αποτέλεσε η αποστολή στη Λέσχη της Πανελληνίας Πολιτισμικής Εθνοποικτικής εφημερίδας «Ο ΜΙΤΟΣ ΤΗΣ ΑΡΙΑΔΝΗΣ».

Ο «ΜΙΤΟΣ της Αριάδνης» είναι μια νέα εφημερίδα-περιοδικό. Μια νέου τύπου έκδοση, η πρώτη πανελλήνια πολιτισμική εφημερίδα με αναφορές στις «Μικρές Πατρίδες». Η εφημερίδα που ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ. Ενώνει τους ανθρώπους της Αττικής, της Κρήτης, των Νησιών, της Πελοποννήσου, της Ρούμελης, της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας, της Θράκης, του Πόντου, των Αποδήμων, ολόκληρης της Ελλάδας.

Σε μια εποχή ομογενοποίησης και επιβολής έτοιμων πολιτισμικών σχημάτων, ο «ΜΙΤΟΣ της Αριάδνης» προβάλλει και αναδεικνύει τις ιδιαίτερες πολιτισμικές ταυτότητες και παραδόσεις των Ελλήνων που έφυγαν από τις ιδιαίτερες πατρίδες τους και ζουν σήμερα στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, στο λεκανοπέδιο της Αττικής, στη Θεσσαλονίκη, σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ενωμένοι σε «ιδιαίτερες πολιτισμικές κοινότητες» στα αστικά κέντρα, διατηρούν άρρηκτους δεσμούς με τις «Μικρές Πατρίδες».

Στις 96-128 σελίδες του, ο «ΜΙΤΟΣ» αναλύει τα σημαντικότερα πολιτικά γεγονότα, αναδεικνύει τα προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Ανάπτυξης, και παρουσιάζει θέματα που αγγίζουν την καθημερινότητα των πολιτών.

Στον «ΜΙΤΟ της Αριάδνης» συμπεριλαμβάνονται:

I. «Ο ΜΙΤΟΣ των Μικρών Πατρίδων» με θέματα που καλύπτουν τις δραστηριότητες του «πολιτισμικού κινήματος» των εθνοτοπικών συλλόγων «στις μεγάλες πόλεις»,

II. «Ο ΜΙΤΟΣ του Πολιτισμού»,

III. «Ο ΜΙΤΟΣ - Αφιέρωμα» σε μεγάλα ζητήματα του τόπου και στα σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα κάθε περιοχής της χώρας.

Στο τεύχος Νοεμβρίου 2007, ο «Μίτος της Αριάδνης», «φιλοξένησε» με ολοσέλιδο αφιέρωμα (σελ. 62), την Ευξείνου Λέσχη Βέροιας, κάνοντας αναφορά σε κάποιες από τις πολλές δραστηριότητες της Ευξείνου Λέσχης και εκφράζοντας ευμενή σχόλια για το Σύλλογο, αναγνωρίζοντας έτσι τη δυναμική παρουσία και προσφορά της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στα πολιτισμικά δρώμενα και στη διατήρηση και προώθηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Τα μέλη του Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας συγχαίρουμε αυτή την πραγματικά αξιόλογη προσπάθεια του «Μίτου» και ευχαριστούμε για την «φιλοξενία» της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στις στήλες του, ευελπιστώντας στην έναρξη μιας καρποφόρας συνεργασίας.

Μας τιμά να τιμάμε τους ήρωες που περιμένουν

Το βιβλίο του β' αντιπροέδρου της Βουλής κ. Γεωργίου Σούρλα με τίτλο: “Οι ήρωες του '40 περιμένουν”, παρουσίασε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας σε συνεργασία με το Δήμο Βέροιας, παραμονή της εθνικής επετείου, προκαλώντας ρίγη συγκίνησης και αφήνοντας πολλά ερωτηματικά για την εγκατάλειψη από πλευράς πολιτείας 8000 περίπου άταφων ηρώων στο Αλβανικό μέτωπο.

Με τη γλαφυρότητα και παραστατικότητα του ο συγγραφέας κατέθεσε τους προβληματισμούς του για την τύχη των νεκρών ηρώων και επικέντρωσε την προσοχή του στο χρέος της πολιτείας, αποδίδοντας την οφειλόμενη τιμή και μνήμη με τη δημιουργία στρατιωτικών νεκροταφείων – μνημείων. Τόνισε μάλιστα ότι το βιβλίο αυτό δεν έχει επίλογο, παρά λευκές σελίδες, οι οποίες περιμένουν να ενταχθεί το πρωτόκολλο με τη γείτονα χώρα για την αναγνώριση και τη δικαίωση των ηρώων του '40 που περιμένουν. Μια δικαίωση που θα δώσει ένα τέρμα στην κακοποίηση των νεκρών, στην αναλγησία και την ολιγωρία.

Μια δικαίωση όμως, που μας φέρνει μερικά χρόνια πίσω, που μας θυμίζει τους ήρωες των Ελλήνων του Πόντου, της Ιωνίας και της Θράκης. Στην πρώτη Γενοκτονία του 20ου αιώνα, μετά αυτήν των Αρμενίων, τη Γενοκτονία των Ποντίων, η οποία και αυτή έμεινε “ατιμώρητη” και για το λόγο αυτό έγινε πρόδρομος μαζικών εγκλημάτων. Ο Χίτλερ πριν ξεκινήσει το Ολοκαύτωμα, όπως εύστοχα μας θυμίζει ο καθηγητής Φάνης Μαλκίδης, είχε πει: “Ποιός θυμάται τους Αρμένιους”...

Σαφέστατα λοιπόν, ο καθένας μας συμφωνεί για την ορθότητα του αιτήματος για “μνημείο πεσόντων” του Έλληνο-ιταλικού πολέμου στην Αλβανία. Παρά όμως να μη συμφωνήσει για ανάλογο “μνημείο πεσόντων” της Γενοκτονίας των λαών της Μικράς Ασίας στη γείτονα Τουρκία; Θα επικαλεστεί βέβαια τη δύσκολη χρονική στιγμή. Τουναντίον τώρα είναι η κατάλληλη, διότι από τη μια η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας στην Ε.Ε. και από την άλλη η σύνδεση της αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ποντίων μ' αυτή των Αρμενίων, είναι δυο σημεία καταλύτες για την επιτυχή έκβαση του αιτήματος.

Σαφέστατα λοιπόν, οφείλει ο καθένας μας να συμφωνήσει για ένα εθνικό και θρησκευτικό χρέος της πολιτείας, γιατί και εδώ οι ήρωες περιμένουν αδιαμαρτύρητα την αναγνώριση, τη συμβολική ταφή και τη δικαίωση.

Λάζαρος Ζευγαρόπουλος
Πρόεδρος Ε.Α.Β.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΝΤΟ

γράφει ο Χαραφαΐδης Αβραάμ

Η πλειάδα των επιφανών - για τη σοφία τους - ανδρών, που γέννησε ο Πόντος, μας δίνει το δικαίωμα να πούμε ότι ο Ελληνισμός του Πόντου καλλιεργούσε τα γράμματα και τις επιστήμες, από την αρχαιότητα. Ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε:

1) τον φιλόσοφο Διογένη τον Κυνικό 4ος αι. π.Χ. από τη Σινώπη.

2) τον φιλόσοφο και συγγραφέα Ηρακλείδη τον Ποντικό 3ος αι. π.Χ. που υπήρξε μαθητής του Πλάτωνα.

3) τον ιστοριογράφο Μέμωνα από τη Σινώπη, 4) τον ιστορικό και ρήτορα Βάτωνα από τη Σινώπη, που μνημονεύεται από τον Πλούταρχο.

5) το μαθηματικό Διονυσόδωρο από την Αμισό 2ος αι.

6) τον στωικό φιλόσοφο, ιστορικό και γεωγράφο Στράβωνα από την Αμάσεια 1ος αι.

7) τους ποιητές της νέας κωμωδίας Διονύσιο και Δίφιλο από τη Σινώπη.

8) το λόγιο και γραμματικό Τυραννίωνα από την Αμισό 1ος αι.

9) Ξίζει, επίσης, να αναφέρουμε και το φιλόσοφο Βρόδο βασιλιά του Πόντου, Μιθριδάτη τον Τ΄ τον Ευπάτορα 1ος αι., ο οποίος εκτός των άλλων, επέβαλε την ελληνική γλώσσα σ' όλη την επικράτειά του.

10) Μεγαλύτερα κατά τη μεταχριστιανική περίοδο είναι ως την άλωση της Τραπεζούντας 1461, ο Ελληνισμός του Πόντου γνωρίζει λαμπρές μέρες ακμής και μπαίνουν τα θεμέλια της Κληροχριστιανικής παιδείας, που στην εποχή ιδίως των Μ. Κομνηνών φτάνει στην κορυφή της.

Οι Μ. Κομνηνοί έστησαν την έδρα τους στην Τραπεζούντα, οικοδόμησαν πόλεις, συγκέντρωσαν όσους έφευγαν από το Βυζάντιο, περισσότερα από την κατάληψή του από τους Σελτζούκους 1204. Φιλόμουσοι καθώς ήταν, κίνησαν εκπαιδευτήρια και πρώτοι αυτοί προσπάθησαν να εξελληνίσουν τους ετερόθρησκους κατοίκους των γύρω περιοχών. Η Τραπεζούντα είχε γίνει ένα από τα κέντρα της σοφίας.

Οι Μ. Κομνηνοί με την αγάπη τους για τη μόρφωση και τις ωφέλιμες γνώσεις, όχι μόνο ανοίγαν τις πόρτες του παλατιού τους και φιλοξενούσαν με τίτλους και διακρίσεις εκείνους που προσπαθούσαν να διευρύνουν το γνωστικό πεδίο του ανθρώπου, αλλά και ενίσχυαν γενναϊάδωρα με χρήματα τους σοφούς, ώστε να μπορούν να επισκέπτονται ξένες χώρες και να μεταφέρουν στον Πόντο τα επιπαιτημονικά επιτεύγματα άλλων λαών.

Αυστηρώς όμως, όσο προηγμένη παρουσιάζεται η Παιδεία στον Πόντο κατά τους μέσους αιώνες, τόσο ξέπεσε μετά την υποδούλωση στους Τούρκους, αφού όχι μόνο δεν επιτρεπόταν η ίδρυση σχολείων από τον κατακτητή, αλλά και αυτά που υπήρχαν έπαψαν να λειτουργούν. Στην Τραπεζούντα, ωστόσο, υπήρχαν μοναστήρια και κυρίως στα τρία μεγάλα μοναστήρια του Πόντου, χωρίς αμφιβολία λειτουργούσαν κάποια σχολεία.

Η εκατονταετία 1821 - 1922 σηματοδοτείται από κρίσιμα και αποφασιστικά για τον ελληνισμό γεγονότα. Η ελληνική εκπαίδευση στον Πόντο, κάτω από τον αντίκτυπο των γεγονότων περνάει από διάφορες φάσεις:

1. Στην αρχή της περιόδου η εκπαίδευση εμφανίζεται με λίγα σχολεία στα αστικά κέντρα, καθώς και στα μοναστήρια. Οι δάσκαλοι, παπάδες και καλόγεροι δίδασκαν μέσα στις εκκλησίες και στα σπίτια τους. Οι

Κερασούντα: Το παρθεναγωγείο με τις αμφιθεατρικές του αίθουσες.

Μερζεφούντα: Το κολλέγιο Ανατόλια, επειδή αποτελεί γνωστό σημείο αναφοράς και για την Θεσσαλονίκη, γι' αυτό αναφέρεται εδώ.

Κοτώρα: Πολυκάρπιο Παρθεναγωγείο, σήμερα λειτουργεί ως δημοτικό σχολείο.

2. Στη συνέχεια η εκπαίδευση αναπτύσσεται σημειώνοντας σημαντική πρόοδο στην αύξηση μαθητών, ίδρυση σχολείων, αλλά και στην ποιότητα παρεχομένων γνώσεων. (Το 1860 υπήρχαν 100 σχολεία στοιχειώδους εκπ/σης και 15 «ελληνικά σχολεία»).

3. Από το 1880 και ύστερα, η εκπαίδευση παρουσιάζει αλματώδη ανάπτυξη. Σχολεία αναγείρονται παντού, σε πόλεις και χωριά. Δημιουργούνται βαθμίδες εκπ/σης: νηπιαγωγείο, δημοτικά σχολεία, σχολαρχεία, ημιγυμνάσια και γυμνάσια. Πύρω στο 1890 υπήρχαν πεντακόσια περίπου σχολεία των δύο βαθμίδων (στοιχειώδους και μέσης), στα οποία φοιτούσαν 20.500 μαθητές και δίδασκαν 543 δάσκαλοι και καθηγητές.

4. Στις αρχές του 20ου αιώνα η πρόοδος της ελληνικής παιδείας στον Πόντο φτάνει στο απόγειό της. Από κανένα χωριό, έστω

και δέκα οικογενειών, δε λείπει σχολείο. Στα μέσα της πρώτης εικοσαετίας του 20ου αιώνα έχουμε την εξής πληθυσμιακή και σχολική εικόνα του ελληνισμού του Πόντου:

Πληθυσμός: 650.000 κάτοικοι περίπου, που κατοικούν σε: 11 πόλεις, 41 κωμοπόλεις και σε 1.013 χωριά.

Σχολεία: Δύο ονομαστά γυμνάσια (Τραπεζούντας και Αμισού), επτά ημιγυμνάσια, και 1.047 σχολαρχεία, αστικές σχολές και δημοτικά σχολεία.

Σε όλα τα είδη των σχολείων φοιτούσαν 70.000 μαθητές και δίδασκαν 1.230 δάσκαλοι και καθηγητές.

5. Με την έναρξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου, αρχίζει η κάμψη της εκπαίδευσης εξαιτίας των περιπετειών και των δεινοπαθημάτων των Ελλήνων του Πόντου (στρατολογίες, εξορίες, εξοντώσεις κλπ), για να διακοπεί οριστικά η λειτουργία των ελληνικών σχολείων με την ανταλλαγή.

ΙΔΡΥΣΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
Η ίδρυση σχολείων στον Πόντο ήταν έργο της οργανωμένης κοινότητας και Εκκλησίας.
Η εκπαίδευση στον Πόντο ήταν κοινοτική. Όλα τα έξοδα, από την ανέγερση των διδασκαστηρίων μέχρι και την πληρωμή των δασκάλων, καλύπτονταν από τις συνεισφορές όλων των κατοίκων της κοινότητας. Αρωγός ήταν πάντοτε η Εκκλησία.
Πολλές φορές τα έξοδα ανέγερσης διδασκαστηρίων και λειτουργίας των σχολείων αναλάμβαναν φιλόμουσοι και φιλοπάτριδες ομογενείς της διασποράς.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ
Στα μικρά χωριά, με τις πενιχρές οικονομικές δυνατότητες, τα κτίρια ήταν απλά ξύλινα παραπήγματα.
Στα μεγαλύτερα χωριά τα διδασκαστήρια ήταν λιθόκτιστα μονώροφα ή διώροφα με ανάλογο αριθμό αιθουσών. Όπου δεν ήταν δυνατή η κατασκευή σχολείου, τότε δωμάτια σπιτιών, νάρθηκες Εκκλησιών μετατρέπονταν σε σχολεία.
Τα σχολικά κτίρια, που ξεχώριζαν για την αρχιτεκτονική τους και την εμφάνισή τους στον Πόντο ήταν:
Το φροντιστήριο της Τραπεζούντας, για το οποίο ο Κων/νος Παπαμιχαλόπουλος στο βιβλίο του «περιήγησις του πόντου» Αθήνα 1903, λέει χαρακτηριστικά: «Το οικοδόμημα του φροντιστηρίου της Τραπεζούντας καθ' άπαντα τον ελληνικόν κόσμον των γραμμάτων, εξαιρουμένου μόνον του Εθνικού Πανεπιστημίου και του Μετσόβειου Πολυτεχνείου, δύο μόνον ελληνικών διδασκαστηρίων εκ των εν όλη την Τουρκία έρχεται δεύτερον, της Μεγάλης του Γένους Σχολής και του Ζαπτείου της Κων/πολεως».
Αλλά διδασκαστήρια ήταν το Ημιγυμνάσιο Κερασούντας, η «Ψωμιάδειος» Σχολή Κοτωρών, το Φροντιστήριο της Αργυρούπολης, η Ελληνική Σχολή της Σινώπης, η Κεντρική Σχολή της Νικόπολης, η Αστική Σχολή της Σάντας κλπ.

ΕΙΔΗ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
Τα βασικά είδη σχολείων ήταν: α. τα νηπιαγωγεία, β. τα Γραμματοδιδασκαλικά, γ. Δημοτικά σχολεία, δ. τα Αστικά σχολεία, ε. «Ελληνικά σχολεία», στ. Ημιγυμνάσια, ζ. Γυμνάσια, η. Φροντιστήρια Τραπεζούντας και Αργυρούπολης.

Η Ελληνική Παιδεία στον Πόντο ήταν από τις καλύτερες του υπόδουλου Ελληνισμού. Σύμφωνα με στατιστικές, όπως αναφέρονται από το στρατηγό Δημήτριο Νότη Μπότσαρη (Αθήνα 1919) και τον καθηγητή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Κο Στέφανο Παπαδόπουλο (Θες/νικη 1970), κατά το έτος 1912, το ποσοστό των φοιτούντων μαθητών στο Πόντο ήταν 11% επί του πληθυσμού, στη υπόλοιπη Μ. Ασία 9% και στη Μακεδονία 10%.
Η αναλογία δασκάλων προς μαθητές, ήταν: στον Πόντο: 1 δάσκαλος σε 31 μαθητές, στη Μ. Ασία: 1 δάσκαλος σε 43 μαθητές, στη Μακεδονία: 1 δάσκαλος σε 40 μαθητές.

Καταλήγοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι Έλληνες του Πόντου εκτός από την αφοσίωση τους στην πίστη των πατέρων τους, τον ενθουσιασμό τους για κάθε τι ελληνικό και ωραίο, διακρίνονταν και για την αγάπη τους στα γράμματα, τα οποία με πάθος ψυχής καλλιέργησαν εκεί στην εσχατιά του Ελληνισμού.

Πηγή: εγκυκλοπαίδεια «ο Πόντος» Μαλλιάρης-Παιδεία

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΙ ΧΟΡΟΙ ΤΗΣ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ (ΓΑΡΑΣΑΡΗ) ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Η Νικόπολη αποτελεί μία από τις σημαντικές πόλεις της ενδοχώρας του Πόντου. Χτίστηκε από τον Πομπήιο το 66 π.χ. σε ανάμνηση της πρώτης του νίκης εναντίων του Μιθριδάτη του Στ'. Οι Ελληνοπόντιοι συνηθέστερα την αποκαλούσαν Γαράσαρη ενώ οι Τούρκοι Σεπίν Καραχισάρ (ανατολικό Καραχισάρ).

Η Νικόπολη φημιζόταν για το πλούσιο υπέδαφός της σε αργυρούχο μόλυβδο, λιγνίτη, ορυκτό αλάτι & χαλκό. Από το 1750 Αργυρουπολίτες μεταλλουργοί εγκαταστάθηκαν στην περιοχή για την εξόρυξη των πολύτιμων μετάλλων, η συστηματική όμως εκμετάλλευση άρχισε από το 1819.

Γύρω από την πόλη της Γαράσαρης βρίσκονται 20 Ελληνικά χωριά: Αναστός, Καμισλί, Μπάλτζανα, Καρά Κεβεζίτ, Ιστρεφή, Τρουσή, Αλισάρ, Καγιάτσι, Εσκίκιοι, Ιπταχάν Μαχλεσί, Καλετζούα, Φεϊλερε, Χάχαβλα, Έσολα, Λέξικιοι, Τάμζα, κ.α.

Στην περιοχή συνυπήρχαν Έλληνες, Αρμένιοι & Τούρκοι. Μέσα στην Νικόπολη υπήρχαν δύο ναοί & τρία σχολεία αρρένων. Το ένα εκ των τριών σχολείων χτίστηκε το 1864, ήταν διώροφο & από το 1905 μετονομάστηκε σε Κεντρική Λογική Σχολή. Στο ισόγειο της σχολής συστεγαζόταν το Ευάνθειο Παρθεναγωγείο, δωρεά της Ευανθίας Μουράτ. Επίσης το παρθεναγωγείο συντηρούσε & ο Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινούπολης.

Στην ακρόπολη της Νικόπολης σώζεται ένα από τα πιο ονομαστά βυζαντινά κάστρα. Ήταν το τελευταίο φρούριο του Πόντου που έπεσε στους Τούρκους το 1473, δηλαδή είκοσι ολόκληρα χρόνια μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης & δώδεκα από την πτώση της Τραπεζούντας. Τον Μάιο του 1915 στο κάστρο της Νικόπολης, 3000 οχυρωμένοι αρμένιοι αντιστάθηκαν για πέντε ημέρες στον τουρκικό στρατό. Η σφαγή σύμφωνα με μαρτυρίες κράτησε τρεις ημέρες.

Τα έθιμα των Ελλήνων της περιοχής συγγενεύουν κατά πολύ με αυτά των Αργυρουπολιτών, ωστόσο συναντάμε

& άλλα μόνο στην Νικόπολη, όπως τα κάλαντά τους τα έψαλαν μόνο την πρωτοχρονιά & ήταν ένα κράμα από διάφορα λαϊκά άσματα. Επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γλωσσικό ιδίωμα της περιοχής, που διασώζει αρκετές προομηρικές μορφές λέξεων.

Οι φορεσιές της περιοχής αυτής τόσο οι ανδρικές όσο & οι γυναικείες είναι όμοιες με εκείνες των παραθαλάσσιων περιοχών.

Τα όργανα που συνήθως χρησιμοποιούσαν είναι ο ζουρνάς, η τουλουμπάν (ασκός), η λούρα (λύρα) & το ταβούλι (ταούλι), όπως λέγονται στο τοπικό ιδίωμα.

Οι χοροί της Νικόπολης χαρακτηρίζονται από δύναμη & σφρίγος δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο στυλ & ύφος.

Εν ζώη βρίσκεται ο τελευταίος Νικοπολίτης οργανοπαίκτης ο Σπύρος Γαλετσίδης (λούρα & ζουρνά) γεννημένος στη Γαράσαρη του Πόντου.

Οι ιδιαίτεροι χοροί της Νικόπολης είναι:

1) ΟΜΑΛΙ Πρόκειται για παραλλαγή του εμπρ' οπίς. Εδώ το σώμα δεν γυρνάει δεξιά - αριστερά, η κίνηση έχει πολύ μικρά βήματα & πολλές φορές δεν γίνονται καθόλου βήματα παρά μόνο ρυθμικές κινήσεις (τρέμουλο) από ολόκληρο το σώμα. Η φορά του χορού κινείται προς τα δεξιά ή προς τα αριστερά ή ακόμη & επί τόπου ανάλογα με την επιθυμία του πρώτου ενώ το σώμα γέρνει ελαφρά μπροσπίσω. Τα χέρια μπορούν να είναι πλεγμένα με κάμψη των αγκώνων (αγκαζέ), σηκωμένα σε ανάταση πιασμένα στις παλάμες, ή κατεβασμένα κάθετα προς το έδαφος. Ο χορός χορεύονταν στους γάμους με συγκεκριμένο σκοπό, τον «μαντικό» διότι ο πρωτοχορευτής κουνάει ρυθμικά μαντίλι. Ο ρυθμός είναι εννεάσημος 9/8, χορεύεται σε ανοιχτό κύκλο & είναι μεικτός. Στην ίδια περιοχή το χορό τον συναντάμε & ως ΤΖΑΝΙ Μ' ΑΜΑΝ από το ομώνυμο τραγούδι: Τ' αιδόπον βόσκειται, τζανί μ' αμάν
Συρίζ' από κλώσκειται, ωφ ωφ αμάν.

2) ΤΑΜΖ(Σ)ΑΡΑ Ο ρυθμός του χορού εννιάσημος 9/8 (2-2-2-3). Ο σκοπός του χορού αποτελεί μουσική παραλλαγή της πιπιλομάταινας, έχει φορά προς τα δεξιά, η λαβή των χεριών είναι από τις παλάμες με κάμψη των αγκώνων ή με

τα χέρια στην ανάταση. Είναι μεικτός χορός & χορεύεται σε κλειστό κύκλο. Η προέλευση της ονομασίας προέρχεται πιθανών από το χωριό Τ'ΑΜΖΑΡΑ της Νικόπολης. Επίσης η ίδια ονομασία έχει χρησιμοποιηθεί & από άλλους λαούς της περιοχής & ιδιαίτερα από τους αρμένιους

3) ΤΙΚΙ Αποτελεί την γρήγορη μορφή του τικ στην περιοχή της Νικόπολης. Είναι μεικτός χορός & χορεύεται σε κλειστό κύκλο. Οι κινήσεις γίνονται με μικρές αναπηδήσεις & στα δύο πόδια, ενώ ταυτόχρονα κουνιέται - τραντάζεται όλο το σώμα. Τα χέρια κρατιούνται ψιλά κατακόρυφα & ακολουθούν το τρέμουλο του σώματος. Την γρήγορη μορφή του τικ την συναντάμε & με την ονομασία ΤΙΠΙΡΕΜΕ.

4) ΟΥΤΣΑΓΟΥΝ ή ΟΥΤΣΑ ΠΙΑΧ ή ΟΥΤΣΑΙ Μεικτός χορός & χορεύεται σε κλειστό κύκλο. Ούτε στα τουρκικά σημαίνει τρία & προφανώς έχει σχέση με τον τρόπο εκτέλεσης των βημάτων. Ανήκει στον κύκλο των ομάλ. Στην ίδια περιοχή της Νικόπολης το χορό τον συναντούμε & με τις ακόλουθες ονομασίες: ΚΟΥΝΙΧΤΟΝ (Αξίκιοι) χαρακτηρίζεται από έντονο τρέμουλο σε όλο το σώμα, ΟΥΤΣΑΙ (Πάλτσανα), ΟΥΤΣ ΑΛΤΙ (ουτς=τρία, αλτι=έξι), ΟΜΑΛ ΝΙΚΟΠΟΛΗΣ όνομα που δόθηκε στην Ελλάδα Ο ρυθμός είναι τετράσημος 4/4. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία στον τρόπο πιασίματος των χορευτών, με τα χέρια λυγισμένα στους αγκώνες συνεχώς ή τοποθετημένα στους ώμους μέχρι εναλλαγές από κατακόρυφα κάτω στα επί τόπου βήματα & ψηλά τεντωμένα στα δεξιά.

5) ΚΟΤΣΑΚΙ ή ΚΕΤΣΕΚ Είναι ελεύθερος αντρικός χορός, χορεύονταν από νέους άνδρες μέσα στα σπίτια. Τα βήματα μοιάζουν με αυτά του καρσιλαμά.

6) ΚΑΡΣΙΛΑΜΑΣ Χορεύονταν κυρίως κατά την γαμήλια πομπή από άνδρες & γυναίκες όταν πήγαιναν για το νυφέπαρμαν. Συνηθίζονταν επίσης & σε διάφορα γλέντια όπου πολλές φορές οι χορευτές χρησιμοποιούσαν ποτηράκια στα χέρια τους τα οποία χτυπούσαν ρυθμικά.

Ασβεστάς Βασίλης
Χοροδιδάσκαλος Ε.Λ.Β.

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΤΡΙΔΑΣ «ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΧΩΡΑΦΑΣ»

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε ο ετήσιος χορός του Πολιτιστικού Συλλόγου Πατρίδας «Ευστάθιος Χωραφάς», το Σάββατο 29 Δεκεμβρίου 2007, στο οικογενειακό κέντρο «ΑΚΡΙΤΑΣ LIVE» στην Πατρίδα Βεροίας.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και παρευρέθηκαν: η δήμαρχος Βεροίας Κα Χαρούλα Ουλσοντσόγλου, ο δήμαρχος Δήμου Δοβρά Κοσ Τσουντας Χρήστος, η νομαρχιακή σύμβουλος, εκπρόσωπος του Νομάρχη Ημαθίας, Κα Αλδάκου Μαρία, ο αντιδήμαρχος Βεροίας Κοσ Σουμελίδης Μιχάλης, ο βουλευτής ΠΑΣΟΚ του νομού μας Κοσ Σιδηρόπουλος Αναστάσιος, ο πρόεδρος της ΠΟΕ Κοσ Παρχαρίδης, ο πρόεδρος της ΣΠΟΣ Μακεδονίας και Θεσσαλίας Κοσ Σαρβανίδης Λεόντιος, εκπρόσωποι Πολιτιστικών Συλλόγων και άλλων φορέων και πλήθος κόσμου που γέμισε ασφυκτικά το κέντρο «ΑΚΡΙΤΑΣ LIVE».

Το Δ. Σ. του Συλλόγου «Ευστάθιος Χωραφάς», στη διάρκεια της

εκδήλωσης, τίμησε τον πρόεδρο της ΠΟΕ Κο Παρχαρίδη Γεώργιο, για την προσφορά του στην Παμποντιακή Ομοσπονδία, τους νεαρούς καλλιτέχνες από την Πατρίδα, Κωνσταντίνιδη Γιάννη, Σιδηρόπουλο Νίκο, Χωραφαΐδη Δαμιανό στη λύρα, Παπαδόπουλο Λευτέρη στο ποντιακό τραγούδι και Σιδηρόπουλο Ιορδάνη στο νταούλι, για το ζήλο και την προσήλωσή τους στην ποντιακή μουσική παράδοση. Επίσης τίμησε και τις δασκάλες που έχει στα τμήματά του ο Σύλλογος, την Κα Αμανατίδου Μαρία στην εκμάθηση παραδοσιακών χορών και την Κα Μετεντζίδου Μαρίνα στην εκμάθηση πιάνου, για το μεράκι και την αυταπάρνησή τους στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Το πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, που ήταν γεμάτο ποντιακή μουσική και τραγούδια, πλαισίωσαν μαζί με το πρόγραμμα του ΑΚΡΙΤΑΣ LIVE και οι γνωστοί πό-ντιοι καλλιτέχνες: Ιορδανίδης Μπάμπης, Νικολαΐδης Σάθης και Χαλκίδης Στέλιος.

Όπως ήταν φυσικό το κέφι εκτινάχθηκε στα ύψη και το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Το Δ. Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Πατρίδας «Ευστάθιος Χω-

ραφάς» ευχαριστεί θερμά όλους όσους τίμησαν με την παρουσία τους τον ετήσιο χορό του και εύχεται σ' όλο το ποντιακό στοιχείο καλή χρονιά με υεία και ευλοία και σε όλο τον κόσμο το 2008 να είναι ειρηνικό, χαρούμενο και δημιουργικό.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ»

Η Εύξεινος Λέσχη Βεροίας στη μακρά πορεία των πενήντα δύο (52) χρόνων λειτουργίας της, ανέπτυξε πρωτοβουλίες και δράσεις σε όλο το φάσμα του πολιτισμού, διαδραματίζοντας έναν πολύπλευρο κοινωνικό ρόλο που την ανέδειξε σε «κιβώτο της παράδοσης και του πολιτισμού».

Η ανάγκη προβολής αυτού του έργου αλλά κυρίως ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης όλων των μελών και φίλων της οδήγησε πριν από 18 χρόνια στην έκδοση του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ» και από τον Ιούλιο του 2005 στη δημιουργία της ιστοσελίδας μας (www.elverias.gr) με επισκέψεις που ξεπερνούν μέχρι σήμερα τις 150.000, η συνέχιση της λειτουργίας των οποίων καθίσταται σήμερα πιο αναγκαία από ποτέ.

Για το λόγο αυτό το Δ.Σ. της Ε.Λ.Β. πιστεύει ότι ο «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ» δεν πρέπει να λείπει από κανένα ποντιακό σπίτι ή επιχείρηση μέλους ή φίλου της και αποφάσισε την αποστολή του σε όλα τα μέλη της, καλώντας τα να βοηθήσουν με την καταβολή της συνδρομής της εφημερίδας για το έτος 2007, ποσού μόλις δέκα (10) ευρώ, τόσο στην κάλυψη των εξόδων έκδοσης του «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ», όσο και τους σκοπούς της Λέσχης, ενισχύοντας τη φωνή της Λέσχης σε όλα τα μέλη και τους φίλους της, σε ολόκληρη την Ελλάδα και τους ομογενείς μας στο εξωτερικό.

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΟΥ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΛΕΣΧΗΣ

(www.elverias.gr)

ΒΟΗΘΗΣΕ ΚΑΙ ΕΣΥ ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΣΕΙ Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.

Πληροφορίες στη γραμματεία της Λέσχης καθημερινά 10.00-02.00 στα τηλέφωνα 23310-72060 και φαξ 23310-28356.
Καταβολές συνδρομών (χωρίς προμήθεια) στις Τράπεζες «Εγνατία» & «MILLENNIUM BANK» στο λογαριασμό της Ε.Λ.Β.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

1. ΑΛΑΤΣΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΠΑΤΡ. ΙΩΑΚΕΙΜ 4 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-28291
2. ALU-SYN Ε.Π.Ε ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 75 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-73281
3. ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ ΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ, ΟΠΤΙΚΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 26, ΒΕΡΟΙΑ, ΤΗΛ. 23310-27920
4. ΑΦΟΙ ΚΑΛΛΙΑΡΙΔΗ Ο.Ε. ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ 7ο χλμ. ΒΕΡΟΙΑΣ-ΚΟΖΑΝΗΣ, τηλ. 23310-98188
5. ΒΟΡΓΙΑΤΖΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ ΜΠΕΛΟΠΙΑΝΝΗ 1 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 6974817153
6. CAFÉ-BAR COIN ΕΞΑΡΧΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΛΙΑΣ 14 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-71727
7. ΕΛΕΜΕΝΟΓΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΠΛΩΝ ΕΙΣΟΔΟΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΒΕΡΟΙΑΣ, τηλ. 23310-22220
8. EXPERT ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ-ΤΣΑΝΑΣΙΔΗΣ & ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 45 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-70770, (fax) 2767
9. ΖΕΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ-ΕΣΠΟΡΤΕΣ-ΝΤΟΥ-ΛΑΠΕΣ, Β ΠΙΑΡ. ΜΕΛΑΓΡΟΥ 17 ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ, τηλ. 23310-26466
10. ΖΕΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 134 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-27380
11. ΖΕΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ "Ο ΠΕΡΙ-ΚΛΗΣ" ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ ΒΕΡΟΙΑΣ, τηλ. 23310-98063
12. ΖΕΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 32 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-71419
13. GRAMMI ΚΟΥΖΙΝΑ ΝΤΟΥΛΑΠΑ-ΕΣΩΤ. ΠΟΡΤΕΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ ΚΩ-ΣΤΑΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 24 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-23539
14. ΚΑΔΟΓΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΤΕΡΜΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕ-ΛΟΥΣ ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ ΗΜΑΘΙΑΣ, τηλ. 23310-42048
15. ΚΑΛΠΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΠΙΠΛΑ-ΚΟΥΖΙΝΕΣ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ, ΠΙΕΡΙΩΝ 149 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-75374
16. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΑΧΥΜΕΑΦΟΡΕΣ (ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΧΥ-ΔΡΟΜΙΚΗ) Λ. ΣΤΡΑΤΟΥ 27 Β', τηλ. 23310-23615
17. ΚΑΡΟΛΙΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 34 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-73323
18. ΚΟΓΙΑ ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΠΛΟΥ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 34 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-63639
19. ΚΟΤΣΥΦΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΑΠΗΤΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟ (ΤΑ ΠΑΠΑΚΙΑ) 3ο χλμ. Π.Ε.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ-ΚΟΖΑΝΗΣ, τηλ. 23310-28070
20. ΚΟΥΚΟΥΛΙΟΣ ΠΑΝΝΗΣ ΑΝΘΗ-ΦΥΤΑ Μ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΗ 11 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-64100
21. ΚΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ-ΚΥΡΤΣΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ, ΠΛ. ΠΛΑΤΑΝΩΝ 2 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-21703
22. ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 3 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-60011
23. ΚΡΕΜΛΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ ΕΠΙΠΛΑ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 179 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-20149
24. Λ'ΑΜΙ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΑΦΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ ΠΙΕΡΙΩΝ 46 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-75200
25. ΛΕΞΙΣ - ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΛΙΓΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 37 & ΠΛ. ΩΡΟΛΟΠΟΥ 14, τηλ. 23310-73777, 73701
26. ΛΥΜΟΥΣΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 64 & ΚΑΡΑΤΑΣΟΥ 22 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-24484
27. MAGNET electric - ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΕΠΙΠΛΑ, ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ, ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΓΡ. & ΣΙΑ Ο.Ε., ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΝΑΟΥΣΑΣ, τηλ. 23320-44244
28. MILLENNIUM BANK ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 72 & ΕΛΙΑΣ ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-21531 & 20290 (fax) ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΒΕΡΟΙΑΣ
29. ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ Θ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ-ΘΕΡΜΑΝΣΗ-ΚΛΙΜΑΤΙ-ΣΜΟΣ-ΥΓΡΑΕΡΙΟ Λ. ΣΤΡΑΤΟΥ 37 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-24855
30. ΜΟΥΤΑΦΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ "ΝΙΚΟΣ" ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 36 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-24344
31. ΝΕΟΣΕΤ Α.Ε. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΠΙΕΡΙΩΝ 139 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-23665
32. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΠΙΕΡΙΩΝ 51 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-28950
33. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΚΟΣΜΑΣ ΧΑΛΙΑ-ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 7 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-61680
34. ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ, ΠΙΕΡΙΩΝ 54 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-27406
35. ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΙΣΑΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΙΕΡΙΩΝ 188 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-66520
36. ΠΕΛΕΚΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ ΟΠΤΙΚΑ, ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ 73 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-23247
37. ΠΕΤΚΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ 2ο χιλ. Ν. ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ-ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, τηλ. 23310-27100
38. ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΔΑΠΕΔΑ-ΜΟΚΕΤΕΣ-ΤΑΠΕ-ΤΣΑΡΙΕΣ, ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 64 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-26723
39. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΚΙΚΗ & ΕΛΣΑ Ο.Ε. ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙ-ΜΩΝ, ΚΟΜΒΟΣ Ν.Ε.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ-ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, τηλ. 23310-71120
40. ΤΡΑΝΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ-ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ 100 ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-24725
41. ΤΡΑΠΕΖΑΝΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΦΡΟΥΤΩΝ ΛΑΧΑΝΑΓΟΡΑ ΒΕΡΟΙΑΣ, τηλ. 23310-71181
42. ΝΟΜΕ ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΟΣ ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ-ΟΙΚΙΑΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ Ν. Π.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ, τηλ. 23310-62006, 71575, 23769(fax)
43. ΧΑΛΚΙΔΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΕΜΠΟΡΟΣ ΠΙΕΡΙΩΝ 33Α ΒΕΡΟΙΑ, τηλ. 23310-61565
44. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΑΦΕ-ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ ΚΑΛΟΓΡΙΑ-ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ, τηλ. 6937416505
45. ΨΥΦΙΚΑΣ-ΤΕΡΤΙΒΑΝΙΔΗΣ ΙΧΘΥΟΠΩΛΕΙΟ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 18, τηλ. 23310-64261

«Αυτός είναι ο Πόντος των Αγίων»

Κάποτε ένας φίλος μου είπε μια ιστορία που μου έκα-νε ιδιαίτερη εντύπωση. Είχε λέει, έναν θείο, ο οποίος ήταν «γέροντας» σε μοναστήρι της Στερεάς Ελλά-δας και η καταγωγή του ήταν ποντιακή. Οι άλλοι γέροντες γνωρίζοντας την καταγωγή του και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του, συχνά τον προκαλούσαν λέγοντάς του «και τι είναι ο Πόν-τος». Αυτός μια μέρα, αγανακτισμένος από τα πειράγματα, κλείστηκε στο κελί του για αρκετές μέρες και όταν βγήκε η απάντησή του ήταν αφοπλιστική. Είχε φιλοτεχνήσει έναν χάρτη του ιστορικού Πόντου και σε κάθε περιοχή του είχε βάλει την αντίστοιχη εικόνα του Αγίου που προερχόταν από εκεί. Την παράσταση την κρέμασε σε κεντρικό σημείο του μο-ναστηριού, λέγοντας στους εκπληκτους καλόγερους: «Αυτός είναι ο Πόντος των Αγίων».

Με αφορμή την παραπάνω ιστορία έψαξα στο Αγιο-λόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας και πράγματι ο «γέροντας» είχε δίκιο. Παραθέτω λοιπόν τον μα-κρύ ημερολογιακό κατάλογο της απλής παρατήρησής μου και όχι της μελέτης μου:

- Μέγας Βασίλειος, γεννημένος στη Νεοκαισάρεια ασκητής σε σπήλαιο στον Πόντο,
 Άγιος Αττικής, Αρχιεπίσκοπος Κων/πόλεως με καταγωγή από τη Σεβάστεια,
 Άγιος Ιρηγόριος, επίσκοπος Νύσσης (αδελφός του Μ. Βασιλείου),
 Όσιος Θεοδόσιος, Μητροπολίτης Τραπεζούντας αδελφός του Οσ. Διονυσίου,
 Νεομάρτυς Ιορδάνης ο Τραπεζούντιος, γεννημένος στην Τρα-πεζούντα,
 Μεγαλομάρτυς Θεόδωρος ο Στρατηλάτης, κάτοικος Ηράκλει-ας του Πόντου,
 Μεγαλομάρτυς Θεόδωρος ο Τήρων, με καταγωγή από την Αμά-σεια,
 Νεομάρτυς Παρασκευάς ο Τραπεζούντιος, προύχοντας της Τρα-πεζούντας
 Ευτρόπιος, Κλεόνικος και Βασιλίσκος, με καταγωγή από την Αμάσεια,
 40 Μάρτυρες οι εκ Σεβάστειας,
 Όσιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, με καταγωγή από την Παφλα-γονία,
 Όσιος Ιρηγόριος ο εν Νικομηδεία, με καταγωγή από τη Βιθυνία,
 Ιερομάρτυς Βασίλειος, Επίσκοπος Αμάσειας με καταγωγή από την Αμάσεια,
 Μάρτυς Κορδάτος, με καταγωγή από τη Νικομήδεια,
 Όσιος Πανούκιος, Επίσκοπος Συνάδων γεννημένος στην Αμά-σεια,
 Αγία Ελένη, μητέρα του Μεγάλου Κων/νου ταπεινής καταγωγής από τη Βιθυνία,
 Μάρτυς Βασιλίσκος, με καταγωγή από την Αμάσεια,
 Νεομάρτυς Ιωάννης της Σουτσίαβας, έμπορος από την Τρα-πεζούντα,
 Όσιος Ναυκράτιος, αδελφός του Μ. Βασιλείου,

- Άγιος Σέργιος ο Μάγιστρος, με καταγωγή από την Παφλαγονία,
 Μεγαλομάρτυς Κυριακή από τη Βιθυνία,
 Όσιος Αθανάσιος ο Αθωνίτης, γεννημένος στην Τραπεζούντα,
 Ιερομάρτυς Αθηνόγεννης, με καταγωγή από τη Σεβάστεια,
 Μάρτυς Αντίοχος ο εκ Σεβάστειας
 Νεομάρτυς Αθανάσιος ο εν Κων/ πόλει, δημογέροντας στην Κίο της Βιθυνίας
 Μεγαλομάρτυς Παντελεήμων, γεννημένος στη Νικομήδεια,
 Μάρτυρες Ανδριανός και Ναταλία, με καταγωγή από τη Νικο-μήδεια,
 Μάρτυς Μάμας από την Παφλαγονία,
 Ιερομάρτυς Ανθίμος Επίσκοπος Νικομηδείας,
 Άγιος Σώφρονας, γεννημένος στη Χαλδία,
 Μεγαλομάρτυς Σεβηριανός, με καταγωγή από τη Σεβάστεια,
 Μάρτυρες Μηνοδώρα και Νυμφοδώρα, γεννημένες στη Βιθυ-νία,
 Ιερομάρτυς Φωκάς ο Θαυματουργός, με καταγωγή από τη Σι-νώπη,
 Μάρτυς Φωκάς ο Κηπουρός, από τη Σινώπη,
 Μεγαλομάρτυς Θεόδωρος Γαβράς, γεννημένος στην Άτρα της Χαλδίας,
 Οσιομάρτυς Μακάριος ο εκ Κίου, με καταγωγή από τη Βιθυνία,
 Μάρτυρες Ευλάμπιος και Ευλαμπία, από τη Νικομήδεια,
 Όσιος Νικήτας ο Πατρίκιος, προερχόμενος από την Παφλαγονία,
 Μάρτυς Θεοδότης από τον Πόντο,
 Όσιος Ιωαννίσκος ο Μέγας, γεννημένος στη Βιθυνία,
 Όσιος Συμεών ο Μεταφραστής, από την Παφλαγονία,
 Άγιος Ιρηγόριος Επίσκοπος Νεοκαισάρειας, γεννημένος στη Νεοκαισάρεια,
 Όσιος Πέτρος ο Πουχαστής, γεννημένος στον Πόντο,
 Όσιος Αλύπιος ο Κιονίτης, γεννημένος στην Παφλαγονία,
 Όσιος Στυλιανός ο Παφλαγών, με καταγωγή από την Πα-φλαγονία,
 Όσιος Νίκων ο Μετανοείτε, με καταγωγή από την Τραπεζούντα,
 Μεγαλομάρτυς Βαρβάρα, κόρη του Τοπάρχη Ηλιουπόλεως,
 Ιερομάρτυς Μόδεστος Αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων, με κατα-γωγή από τη Σεβάστεια,
 20.000 Μάρτυρες οι εν Νικομηδεία, όπου και κάπκαν,
 Όσιος Φιλέταιρος εκ Νικομηδείας, γιός του Έπαρχου της Νικο-μηδείας

.....
 Προφανώς λοιπόν, ο «γέροντας» έκανε επιλογή Αγίων, καθώς εάν έμπαιναν όλοι δε θα τους χωρούσε ο χάρτης. Ιδιαίτερη εντύπωση μου έκανε, κατά την παρατήρησή μου, το πλήθος των Αγίων που προέρχονται από περιοχές πλησίον του Πόντου όπως Κων/πολη, Καππαδοκία, Άγκυρα, Ικόνιο, Φρυ-γία, Λυκία και γενικότερα Μικρά Ασία. Συμπληρώνοντας λοιπόν τον «γέροντα» λέω ότι: «Αυτή είναι η Ανατολή των Αγίων» και το επίθετο του «Ανατολίτη» δεν πρέ-πει να το χαρίζουμε σε άλλους.

Προκεχωρημένος Παρατηρητής

Κυκλοφόρησε το ημερολόγιο της Ε.Λ.Β.

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας κυκλοφόρησε το ημερο-λόγιο του 2008. Η αξιολο-γη και προσεγγμένη αυτή έκδοση, σε συνδυασμό με την καλαισθησία που τη διακρίνει, εξηγεί την πλη-θώρα των θετικών σχολί-ων που αποκομίζει. Ένα ημερολόγιο που ετοι-μάστηκε με μεράκι, αγάπη και διάθεση, επιχειρώντας να αποτυπώσει τον πλού-το της συσώρευσης της προσφοράς μέσα από τη συλλογικότητα. Για την ολοκλήρωση της προσπάθειας αυτής, συ-νεργάστηκαν όλα τα μέλη από τα μικρά εφηβικά και παιδικά τμήματα, έως το τμήμα Γυναικών και τη Ραδιοφωνική εκπομπή της Λέσχης μας, στο Ράδιο Αλεξάνδρεια. Σ' αυτό το σημείο θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το Τυπογραφείο «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» για την άριστη δουλειά του, η οποία άλλωστε είναι εμφανέστατη, τους φωτογρά-φους κ. Ακη Κεχάογλου και κ. Βασιλή Κουκούτση για την άψογη φωτογραφία των δραστηριοτήτων των τμημάτων, την Ι. Μ. Π. Δοβρά, καθώς επίσης τον Μητρο-πολίτη μας κ.κ. Παντελεήμονα για την παραχώρηση των χώρων της μονής για τις φωτογραφίες.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους χορηγούς της έκδοσης για την πολύτιμη συμβολή τους, τους οποίους αξίζει να αναφέρουμε με τη σειρά που εμφανίζονται στο ημε-ρολόγιο:

- Expert – Ιωαννίδης Γ. Δ. Τσανασίδης & ΣΙΑ Ο.Ε.
 METPO – Νίκος Ορδουλιδής
 Sigma – Χαρ. Σαρηγιαννίδης
 Καφές – "Γιάγκογλου"
 Shell GAS – Μουστάκας
 Κλιματισμός, Θέρμανση – Υφαντίδη Ιωάννη Υιο Ο.Ε.
 Grammi – Κώστας Ιορδανίδης
 Κτηνιατρείο – Γκαβονάτσιου Ζ., Τσακελίδου Κ. Λουλούδια – "Δημήτρης"
 ALU-SYN – Τσουφλίδης Νίκος & ΥΙΟΙ
 Κρέατα – Χατζημασούρας
 Κόσμημα – Αφοί Παναγιωτίδη
 Greenland – Λάζαρος Χατζόπουλος
 Οδική βοήθεια – Express Service
 Είδη Υγιεινής, Χρώματα – Παπαϊωάννου
 Τυροκομικά – Φαρμάκης Αστέριος
 Matmaron – Αναστασιάδης Α. & Α. Ο.Ε.
 Center In A.E.E.E.
 Γραφείο Γενικού Τουρισμού – Αλατοίδη Αχίλλεια
 Επιπλα – Κρεμλίδης Φ. Σάββας
 Λευκοσιδηρουργείο – Αφοί Γερασιμίδη
 Τυπογραφείο – "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ"
 Ηλεκτρολόγος αυτοκινήτων – "Ο ΜΠΟΥΛΗΣ"
 ΖΗΤΑ-ΚΑΠΑ Professional – Ζευγαρόπουλος Λάζαρος
 "ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ" – Ευάγγελος Λαχάνης
 Λευκά είδη – Παναγιωτίδης
 Life & style επιπλα – Ελεμένογλου
 Καύσιμα – Αφοί Καλλιاریδη Ο.Ε.
 Οπτικά – Ανδρεάδη
 Κουρείο – Θεοδωρίδης Μάκης
 ΖΗΤΑ-ΚΑΠΑ – Καρολίδης Διονύσιος

Τα έψαλαν...

ΚΑΛΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Χριστός 'γεννέθεν! Χαρά στον κόσμο!
 Χα καλή ώρα, καλή σ' ημέρα,
 Χα Καλόν Παιδίν οπέ γεννέθεν.

Οπέ γεννέθεν, ουρανοστάθην.
 Τον εγέννεσεν η Παναΐα,
 Τον ενέστεσεν Αγία- Παρθένα.

Εκαβάλεψεν χρυσόν πουλάριν
 Κι εκατήβεν σο σταυροδρόμιν
 Σταυροδρόμιν και μυροδρόμιν.

Τον επέρπαξαν οι σκύλ' Εβραίοι
 Χιλ' Εβραίοι και μύρ' Εβραίοι,
 Ασ' σ' ακρέντικα κι ασ' σην καρδιάν.

Γαΐμαν έσταξεν, χολή 'κ' εφάνθεν.
 Ούμπου έσταξεν και μύρος έτον
 Μύρος έτον και μυρωδιά.

Εμυρίστεν ατο ο κόσμος όλεν,
 Εμυρίστεν κι ο Βασιλέας. (δισ)

Για μυρίστ' ατο κι εσύ αφέντα,
 'συ αφέντα, καλέ μ' αφέντα. (δισ)

Έρθαν τη Χριστού τα παλληκάρια
 Και θημίζ' νε τον οικοκόνην
 Οικοκόνην και βασιλέαν.

Δέβα σο ταρέζ' κι έλα σην πόρταν,
 Δος μας ούβας και λεφτοκάρνα.
 Κι αν ανοί' εις μας, χαρά σην
 πόρτα' σ.

Καλά Χριστούγεννα
 Και εις έτη πολλά
 Και πάντα και του χρόνου

Στο Νομάρχη Ημαθίας
 κ. Κώστα Καραπαναγιωτίδη

Στη Δήμαρχο Βέροιας
 Ουσουλτζόγλου - Γεωργιάδου

ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Αρχή κάλαντα κι αρχή του χρόνου,
 κι αρχή του χρόνου,
 Πάντα κάλαντα, πάντα του χρό-
 νου, πάντα του χρόνου.

Αρχή μήλον έν' κι αρχή κυδών' έν',
 κι αρχή κυδων έν'
 Αρχή βάλαμον το μυριγμένον, το
 μυριγμένον.

Π' εμυρίστεν ατο ο κόσμος όλεν, ο
 κόσμος όλεν,
 Εμυρίστεν κι ο Βασιλέας κι ο
 Βασιλέας.

Για μυρίστ' ατο κι εσύ αφέντα κι
 εσύ αφέντα
 Άι αφέντα καλέ μ' αφέντα καλέ μ'
 αφέντα.

Εσύ σο τραπέζ' κι εγώ σην πόρταν
 κι εγώ σην πόρταν,
 Φέρεν το φετίρ', θέλω να πάω,
 θέλω να πάω.

Χρόνια πολλά
 Και πάντα και του χρόνου

Νέο Δ.Σ. στην ΠΟΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος (Π.Ο.Ε) που εκλέχθηκε από το Συνέδριο Αντιπροσώπων στις 25-11-2007 στην Αθήνα συνήλθε το Σάββατο 1 Δεκεμβρίου 2007 στην έδρα του στην Θεσσαλονίκη και καταρτίστηκε σε σώμα ως εξής:

- Πρόεδρος: Γεώργιος Παρχαρίδης, Καθηγητής Ιατρικής Α.Π.Θ
- Αντιπρόεδρος Α: Θεόδωρος Στολτίδης, Οδοντίατρος
- Αντιπρόεδρος Β: Ιωάννης Αντωνιάδης, Εκπαιδευτικός, Αντινομάρχης Φλώρινας,
- Γενικός Γραμματέας: Κωνσταντίνος Γαβριδής, Δικηγόρος
- Αναπληρωτής Γ.Γ.: Γαβριήλ Αβραμίδης, Δημοσιογράφος
- Ταμίας: Ιωάννης Ανανιάδης, Οικονομολόγος, Καθηγητής Α.Π.Θ.

Ο Πρόεδρος της Π.Ο.Ε κ. Γιώργος Παρχαρίδης συνεχάρη και καλωσόρισε τα εκλεγμένα μέλη του Δ.Σ και ευχήθηκε γόνιμη και δημιουργική θητεία σε όλους. Τόνισε ότι οι σκοποί είναι κοινοί και η επίτευξή τους απαιτεί συλλογική προσπάθεια και την ενεργό συμμετοχή όλων. Υπογράμμισε ότι ο συνεκτικός δεσμός που πρέπει να κρατά ενωμένα και αποφασισμένα τα μέλη είναι μόνο οι κοινοί στόχοι που συμπυκνώνονται σύμφωνα με το καταστατικό στη διατήρηση της ταυτότητας του ποντιακού ελληνισμού και σημείωσε πως είναι ένα χρέος ιστορικό και εθνικό, στις γενιές των προγόνων αλλά και στις μελλοντικές γενιές.

Ο πρόεδρος της Π.Ο.Ε απευθυνόμενος στα μέλη του Δ.Σ μεταξύ άλλων είπε τα εξής: « Στην κοινή αυτή προσπάθεια σας καλώ να συστρατευθούμε όλοι, παραμερίζοντας τις πολιτικές και κομματικές μας πεποιθήσεις και εντάξεις που είναι εύλογο και αυτονόητο να υπάρχουν. Κεντρικοί άξονες και προτεραιότητες μας στην θητεία που αρχίζει πρέπει να είναι:

1. Η προώθηση του παμποντιακού αιτήματός για διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας.
2. Η κατάργηση της βάνουσης διαδικασίας απέλασης νεοπροσφύγων αδελφών μας και της δαιδαλώδους γραφειοκρατίας στην διαδικασία αναγνώρισης και απονομής ιθαγένειας.
3. Η αναζήτηση τρόπων διατήρησης της ποντιακής διαλέκτου και η λήψη μέτρων για την διάσωση των μνημείων μας στον ιστορικό Πόντο.
4. Η ολοκλήρωση της προσπάθειας αλλαγής του νομικού και διοικητικού καθεστώτος που διέπει το θρησκευτικό και πατριωτικό σύμβολο των Ποντίων ίδρυμα Παναγία Σουμελά».

ΨΗΦΙΣΜΑ

1) Η Γενική Συνέλευση των 549 αντιπροσώπων των ποντιακών σωματείων της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος (Π.Ο.Ε) που συνήλθε στην Αθήνα στις 24, 25 Νοεμβρίου 2007 εκφράζει την αποφασιστικότητα και την αγωνιστικότητα όλων των Ποντίων για την διεκδίκηση της διεθνούς αναγνώ-

ρισης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τους νεότουρκους και κεμαλικούς και καλεί την ελληνική κυβέρνηση να θέσει το ζήτημα στα διεθνή φόρα και να κινήσει τις απαιτούμενες διαδικασίες για την διεθνοποίηση και διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας.

2) Αποδοκιμάζει την εθνικιστική αδιαλλαξία των Σκοπίων, όπως αυτή εκφράζεται στο θέμα του ονόματος της Μακεδονίας και θεωρεί ότι οι κυβερνήσεις των ευρωπαϊκών χωρών οφείλουν να προστατεύσουν τους διεθνείς οργανισμούς τους από επίδοξους ταραχοποιούς, που ασεβώντας απέναντι στην ιστορία, υπονομεύουν την σταθερότητα στα Βαλκάνια και την ευρύτερη περιοχή.

3) Χαιρετίζει με ικανοποίηση το πρόσφατο ομόφωνο ψήφισμα της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής που διαπιστώνει την ανάγκη αλλαγής του νομικού και διοικητικού καθεστώτος που διέπει το Ίδρυμα Παναγία Σουμελά και εκφράζει την βεβαιότητα ότι η διαφαινόμενη και δρομολογηθείσα ήδη εξέλιξη θα αποκαταστήσει την νομιμότητα στο Ίδρυμα, θα ικανοποιήσει το περί δικαίου αίσθημα των ποντιακού ελληνισμού και θα ισχυροποιήσει τους παραδοσιακούς πνευματικούς και λατρευτικούς δεσμούς του με το θρησκευτικό και πατριωτικό τους σύμβολο την Παναγία Σουμελά.

4) Διαμαρτύρεται έντονα για τις συνεχιζόμενες απελάσεις Ελληνοποντίων προσφύγων, ενέργεια που προσβάλλει βάνουσα την ελληνική εθνική συνείδησή τους, που αιώνες συντήρησαν και διέσωσαν σε όλο τον ιστορικό Πόντο με αγώνες και θυσίες, απομονωμένοι και ξεκομμένοι από τον εθνικό μητροπολιτικό κορμό.

5) Διαπιστώνει την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για την διατήρηση της ποντιακής διαλέκτου, που κινδυνεύει στο μέλλον να εξαφανιστεί.

6) Κρίνει ως επείγουσα και επιτακτική ανάγκη να εκδηλωθεί άμεσο ενδιαφέρον και να ληφθούν μέτρα για την διάσωση των μνημείων που είναι διάσπαρτα στον ιστορικό Πόντο και κινδυνεύουν να καταστραφούν ολοσχερώς από την αδιαφορία της τουρκικής πολιτείας, τον χρόνο και την καταστροφική μαγιά ασεβών.

Η πλήρης σύνθεση του Δ.Σ.

1	ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ
2	ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
3	ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
4	ΓΑΒΡΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
5	ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ Γ.Γ
6	ΑΝΑΝΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΑΜΙΑΣ
7	ΑΓΤΣΙΔΗΣ ΒΛΑΣΗΣ	ΜΕΛΟΣ
8	ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΜΕΛΟΣ
9	ΑΜΑΡΑΝΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΕΛΟΣ
10	ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΜΕΛΟΣ
11	ΚΑΡΑΛΕΥΘΕΡΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΜΕΛΟΣ
12	ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΧΡΥΣΑ	ΜΕΛΟΣ
13	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ	ΜΕΛΟΣ
14	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΕΛΟΣ
15	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΘΗΣ	ΜΕΛΟΣ
16	ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΕΛΟΣ
17	ΣΑΒΒΟΥΛΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΜΕΛΟΣ
18	ΣΑΡΒΑΝΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΜΕΛΟΣ
19	ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΜΕΛΟΣ